

SKÖVDE KOMMUN

2025–2027

STRATEGISK PLAN MED BUDGET

SKÖVDE

Kommunfullmäktiges beslut 19 juni 2024 § 97/24

KF § 97/24
Strategisk plan med budget 2025-2027

KS2024.0389

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2024-05-22	107/24
2 Kommunstyrelsen	2024-06-03	121/24
3 Kommunfullmäktige	2024-06-19	97/24

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Anta strategisk plan med budget för åren 2025–2027 för Skövde kommun. Dokumentet innehåller de mål och strategier som ska styra verksamheten under perioden samt finansiellt mål.
2. Resultat-, kassaflödes- och balansbudget för åren 2025–2027 fastställs. Driftbudgeten för år 2025 fastställs med fördelning av anslag per nämnd och kommunstyrelse på totalt 4 076,1 miljoner kronor vilket ger ett resultat om 145,5 miljoner kronor. Anslagen för åren 2026 och 2027 antas som underlag för fortsatt planering.
3. För år 2025 fastställa investeringsbudgeten med en nettoutgift på 775,8 miljoner kronor samt den taxefinansierade investeringsbudgeten om 119 miljoner kronor. Exploateringsbudgeten för år 2025 fastställs med en inkomst på 176 miljoner kronor och en utgift om 228,6 miljoner kronor, det vill säga en nettoutgift om 130,8 miljoner kronor. Investerings- och exploateringsplanen för åren 2026 och 2027 antas som underlag för fortsatt planering. Kommunstyrelsen ges rätt att besluta om prioriteringar av investeringar inom totalramen för perioden samt att löpande återrapportera besluten till kommunfullmäktige.
4. Utdebitering år 2025 fastställs till 21:61 per skattekrona.
5. Kommunstyrelsen har under år 2025 rätt att nyupplåna, dvs öka kommunens skulder, med totalt 1 000 miljoner kronor. Kommunkoncernens totala låneskuld får därmed utvecklas till maximalt 7 000 miljoner kronor under 2025. Denna upplåningsram avser finansieringsbehovet för hela kommunkoncernen under förutsättning att samtliga investeringar i budget 2024 och 2025 genomförs i tid.

6. Kommunstyrelsen och nämnderna får i uppdrag att ta fram internbudget och verksamhetsplan för år 2025 utifrån anslag och de politiska mål och ambitioner som beskrivs i den strategiska planen. Nämndernas verksamhetsplaner ska beslutas senast 1 december (undantag BUN 31 dec) och överlämnas till kommunstyrelsen i januari 2025. Därefter anmäls nämndernas verksamhetsplaner till kommunfullmäktige.
7. Ombudgetering av investeringsprojekt ska beslutas av kommunfullmäktige i mars 2025.
8. Internräntan för 2025 fastställs till 1,75%.
9. Ekonomichefen har rätt att fördela ut centralt budgeterade medel för pris- och löneindex, och personalvårdsomkostnader samt inflationskompensation innevarande år (2024) efter beredning av kommundirektörens ledningsgrupp (KDLG), kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) samt kommunstyrelsens arbetsgivarutskott (KSAG) vid personalrelaterade ärenden.
10. Ekonomichefen har rätt att fördela ut budgeterade medel för demografiförändringar enligt resursfördelningsmodellen.
11. Uppdrag till kommundirektören:
 - a) Skövde kommun har i sitt fastighetsbestånd olika kategorier av fastigheter där merparten utgörs av verksamhetsfastigheter. När det gäller trygghetsbostäder administreras och hyrs dessa ut av AB Skövdebostäder. Kommundirektören får i uppdrag att bereda underlag i syfte att se över möjligheten att successivt avyttra trygghetsboenden till AB Skövdebostäder för slutgiltigt ställningstagande i kommunfullmäktige.
 - b) I samband med revidering av AB Skövdebostäders ägardirektiv ges uppdrag till kommundirektören och tillika vd i Skövde Stadshus AB att se över möjligheterna att i en högre utsträckning använda bolaget i tillväxtsyfte i kommunkoncernen. Uppdraget innefattar att se över bostadsmarknadsandelen i ägardirektivet samt att identifiera möjlighet till avyttring av vissa objekt.
 - c) Kommundirektören får i uppdrag att se över kommunkoncernens möjlighet att öka självförsörjningen av el samt frigöra effekt. Syftet är att stärka kommunens beredskap samt öka attraktiviteten för nyetableringar och tillväxt.
 - d) Kommundirektören får i uppdrag att ta fram ett planprogram för Simsjöområdet. För att fortsätta utvecklingen av hela Simsjöområdet tas ett planprogram fram för att ge en helhetsbild till efterföljande detaljplanearbete. Syftet är att skapa fler attraktiva bomiljöer i Skövde kommun för att stärka attraktiviteten och öka tillväxten.

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 10 § ska budgeten fastställas av fullmäktige före november månads utgång. Strategisk plan med budget för åren 2025–2027 har utarbetats i enlighet med kommunens årshjul. Med utgångspunkt från kommunens vision, prioriterade mål och sitt grunduppdrag fastställs i verksamhetsplanen den egna nämndens prioriterade mål och internbudget.

De ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner blir alltmer påtagliga. Sverige är inne i en pågående lågkonjunktur. Den höga inflationen har kommit ner till följd av en höjd styrränta. Den högre styrräntan har påverkat köpkraften hos företag och privatpersoner, och frågan är nu hur detta kommer påverka ekonomi på längre sikt. I maj 2024 sänktes styrräntan för första gången sedan 2016. Den höga inflationen har medfört ökade pensionskostnader, högre priser, stigande räntor och löner vilket kommer fortsätta påverka kommunernas ekonomi framöver. Sveriges kommuner och regioner (SKR) prognostiserar att även om skatteunderlaget fortsätter att öka har kommunernas intäkter urholkas av de höga priserna.

Budgetunderlaget är baserat på skatte- och bidragsprognosen enligt cirkulär 24:27 som släpptes den 26 april 2024.

I budgeten 2025 ingår förväntad värdeöverföring från AB Skövdebostäder med 15 mnkr med hänvisning till 5§ p1 i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag samt förväntad utdelning från Skövde Energi AB med 19 miljoner kronor.

Den totala låneskulden i beslutspunkt nr 5 bygger på att samtliga planerade investeringar i kommunkoncernen kommer genomföras 2024 och 2025. Utöver detta tar upplåningsramen också hänsyn till andra likviditetspåverkande poster som till exempel bolagsförvärv och utbetalningar av medfinansiering utbyggnad E20. Investeringsbudgetar avseende våra kommunala bolag är uppskattningar då deras respektive investeringsbudgetar antas under sen hösten.

Upplåningsramen är likt tidigare år därmed troligtvis en överskattning av det totala behovet. Skulle vi utgå från en lägre upplåningsram kan det bli svårt att finansiera de projekt som ingår i strategisk plan med budget 2025–2027 ifall att investeringsprojekten skulle få en väsentligt högre genomförandegrad.

Revisionens budgetram beslutas i ett eget ärende.

Innehåll

1	Inledning	
	Kommunfullmäktiges beslut	2
	Politiskt förord	7
2	Vision och mål	
	Vision och mål	11
	Kommunfullmäktiges mål för mandatperioden	14
3	Ekonomiska omvärlds- faktorer och konjunktur- utveckling	
	Ekonomiska omvärldsfaktorer samt konjunkturutveckling	18
	Förväntad utveckling inom arbetsgivarområdet ..	22
	Benchmarking	25
4	Budget	
	Budget 2025–2027	30
	Ekonomiska förutsättningar	31
	Resultat-, kassaflödes- och balansbudget	34
5	Nämnder	
	Kommunstyrelsen	38
	Barn- och utbildningsnämnd	40
	Vård- och omsorgsnämnd	43
	Socialnämnd	45
	Kultur- och fritidsnämnd	48
	Servicenämnd – skattefinansierad verksamhet ..	50
	Servicenämnd – taxefinansierad verksamhet	51
	Bygglövsnämnd	52
	Kommunfullmäktige	53
	Revision	53
	Överförmyndare	53
	Valnämnd	53
6	Exploatering och investering	
	Exploatering och investering	56
	Långtidsprognos	57
	Exploatering	58
	Investering	62
7	Bilagor	
	Bilaga 1 – Befolkningsprognos	74
	Bilaga 2 – Vision Skövde 2040	76
	Bilaga 3 – Långtidsprognos	78
	Bilaga 4 – Leveransplan	80

Läsanvisning

Strategisk plan med budget är Skövde kommuns budgetdokument. Styrdokumentet beslutas av kommunfullmäktige och innehåller bland annat mål och inriktning för verksamheterna, beslut om skattesats, kommunens resultat-, balans-, kassaflödes- och investeringsbudget samt nämndernas ekonomiska ramar.

De politiska målsättningarna följer mandatperioden. Beslut om skattesats och budget gäller för 2025. En plan för 2026–2027 redovisas.

För mer information om Skövde kommuns organisation och hur den styrs, se skriften *Så styrs Skövde kommun* som finns på www.skovde.se.

Produktion: Bozzanova AB

Foto: Jesper Anhede och kommunikationsenheten Skövde kommun.

Tryck: Redo Tryck, Skövde

SOLSTRENS
BESK.

Politiskt förord

Majoriteten i Skövde är stolta över att lägga fram en budget som både investerar för tillväxt, tar höjd för kostnadsökningar och stärker de kommunala kärnuppdragen vård, skola och omsorg. Det är god ekonomisk hushållning med både god kvalitet i verksamheterna och goda ekonomiska resultat tillbaka i tiden som har lagt en stabil grund framåt, även i tider när omvärlden utmanar.

Skövdes vision om att vara en plats där drömmar blir till verklighet och där vi växer tillsammans är hoppfull. Här ska människor kunna hitta platsen där de vill bo, utbilda sig genom hela livet och fylla fritiden med avkoppling och återhämtning genom ett rikt kultur- och fritidsutbud. Lägg därtill Kommunfullmäktiges mål om barn och unga, klimat och miljö samt tillväxt. Vi vet att det förpliktigar!

Därför fullföljer vi investeringar för ökad attraktionskraft, tillväxt och klimatåtgärder. Frösve skola i Stöpen genomgår omfattande renovering, arbetet med att förbereda för en ny skola med fullstor idrottshall i Skultorp fortsätter samtidigt som vi möjliggör för nya lokaler för daglig verksamhet, särskilda boenden och gruppboendestäder. Arbetet med översiktsplan, planprogram och detaljplaner skapar konkreta möjligheter att förverkliga drömmar i hela vår kommun.

Budgeten stärks för att fotbollsarena med Superettan-standard på Södermalms IP ska kunna färdigställas med bibehållen ambitionsnivå och friidrottsarenan får ny placering på Lillegården då det visat sig inte vara framkomligt med planerna i Södra Ryd. Tidanbadet och Billingbacken ligger kvar med efterlängtade åtgärder, allt för att fler barn, ungdomar och vuxna ska ha nära till upplevelser och gemenskap. Omfattande investeringsbehov sätter press på kommunens ekonomi och riskerar att urholka resurserna i verksamheten om lånekostnaderna blir alltför höga. För att balansera detta kommer vi uppdra åt kommundirektören att se över möjligheterna att sälja vissa lokaler som inte primärt används för kommunens egna verksamheter.

Vi kommer också i samband med revidering av ägardirektivet till Skövdebostäder tydliggöra möjligheten att sälja av vissa objekt för att kunna bidra till kommunens tillväxt med nybyggnation utan att lånefinansiera hela kostnaden.

Skövdebostäder är en uppskattad hyresvärd och som en del i arbetet med att optimera nyttan av kommunkoncernen föreslås det att se över möjligheten för Skövdebostäder, som redan idag administrerar hyreskontrakt och hyror, att köpa vissa av de kommunägda trygghetsboendena och utveckla verksamheten till glädje för hyresgästerna.

Kommunens kärnverksamhet är viktig och att ge dem stabila förutsättningar är avgörande. Samtliga nämnder kompenseras för ökade lönekostnader, ökade kostnader enligt konsumentprisindex och investeringsrelaterade driftskostnader. Vi är också glada över att kunna stärka områdena barn- och utbildning, vård- och omsorg samt socialtjänst med ramhöjningar utöver kostnadskompensationer. Även kultur och fritid får en ramförstärkning för att fullfölja satsningen på kultur i skolan tillsammans med skolverksamheterna.

För Majoriteten i Skövde

Theres Sahlström (M),
ordförande kommunstyrelsen

Johan Ask (S),
vice ordförande kommunstyrelsen

Marianne Gustafson (KD),
ordförande barn- och utbildningsnämnden

TILLSAMMANS
FÖRVERKLIGAR VI
DRÖMMAR
OCH FÅR SKÖVDE
ATT VÄXA

25

28

2

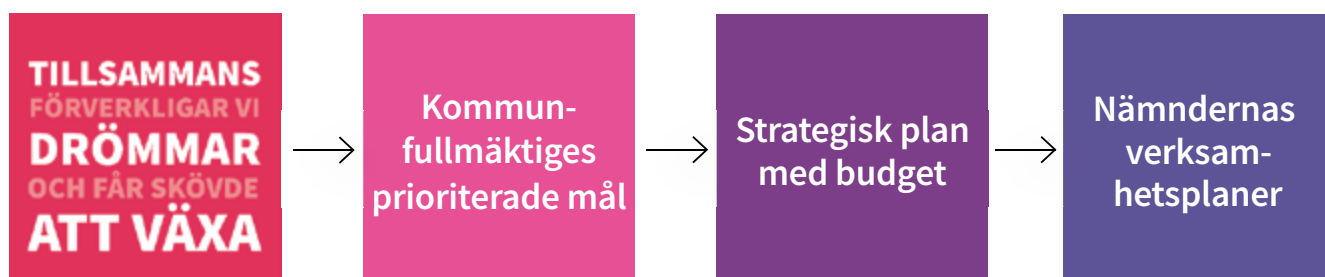
Vision och mål

Vision och mål11

Kommunfullmäktiges mål
för mandatperioden14

Vision och mål

Sammanfattning

Att styra med mål är en viktig komponent i Skövde kommuns styrmodell. Kommunfullmäktige ansvarar för den övergripande styrningen genom att fastställa vision och prioriterade utvecklingsmål för kommunen som helhet. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att leda och samordna arbetet med kommunfullmäktiges mål.

Därutöver uttrycks den politiska viljan i den strategiska plan med budget som antas årligen av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen och övriga nämnder ansvarar för att fastställa nämndens prioriterade utvecklingsmål samt internbudget med utgångspunkt från grunduppdraget.

Vision Skövde 2040

Visionen ska fungera som en ledstjärna och vara styrande för hela kommunens utveckling med siktet inställt på 2040. Visionen består av fyra delar: Visionsfras, visionsberättelse, fokusområden och ledord. Tillsammans pekar de ut riktningen för hur Skövde ska utvecklas de kommande åren. Visionsfrasen är den formulering som vi i vardagligt tal kallar för "visionen". Den lyder så här: Tillsammans förverkligar vi drömmar och får Skövde att växa.

Ta del av Vision Skövde 2040 skanna QR-koden nedan eller gå till <https://skovde.se/kommun-politik/visionskovde2040/>

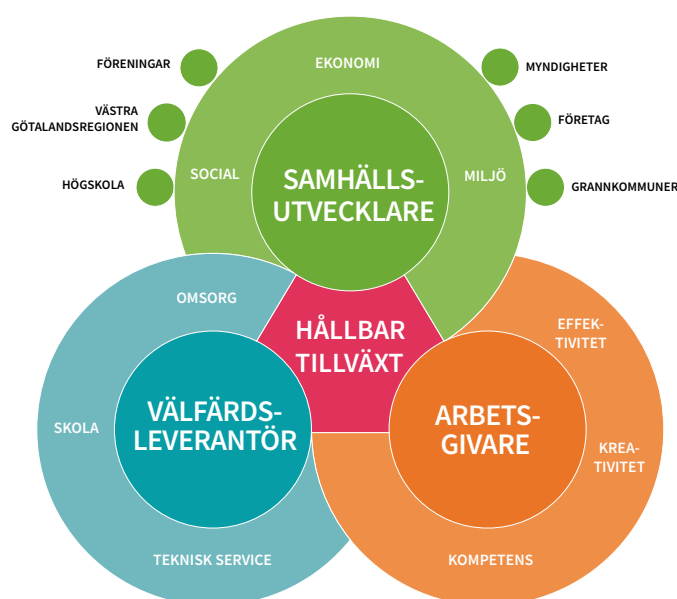

Kommunfullmäktiges mål

Utifrån visionen beslutar kommunfullmäktige om ett fåtal mål. Dessa består av prioriterade utvecklingsmål och ett finansiellt mål. Kommunfullmäktiges mål gäller för en mandatperiod men kan vid behov revideras i samband med fullmäktiges årliga beslut om budget. De prioriterade utvecklingsmålen utgår ifrån visionen och svarar på vilka samhällsutmaningar som ska prioriteras i kommunens övergripande utvecklingsarbete. Kommunfullmäktiges mål har i första hand ett demokrati- och samhällsutvecklingsfokus eftersom uppdragen för välfärdstjänsterna är delegerade genom reglementen till nämnderna.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna arbetet utifrån kommunfullmäktiges mål. Kommundirektörens ledningsgrupp arbetar strategiskt utifrån kommunstyrelsens uppdrag att leda och samordna vision och utvecklingsmål.

Kommunfullmäktiges mål presenteras i slutet av kapitlet.

Strategisk plan med budget

I juni varje år beslutar kommunfullmäktige om Strategisk plan med budget. Den innehåller en plan för ekonomin över tre år där budgetåret är periodens första år. Med utgångspunkt i visionen och kommunfullmäktiges mål uttalar den politiska viljan och särskilda satsningar för budgetperioden. Dessutom ingår exempelvis de ekonomiska driftramarna för nämnderna samt investerings- och exploateringsbudget. Planen följs upp i Skövde kommuns delårsrapport och årsredovisning.

Nämndernas verksamhetsplaner med internbudget

I Skövde kommun eftersträvar vi handlingsutrymme i styrningen på varje ansvarsnivå samtidigt som det är viktigt att skapa kontroll och gemensam riktning framåt. Varje nämnd har ansvar för att genomföra sitt planerings- och uppföljningsarbete. Senast den 1 december¹ varje år ska nämnderna besluta om verksamhetsplan för det egna ansvarsområdet. Verksamhetsplanen ska innehålla nämndens prioriterade utvecklingsmål och internbudget. Målen fastställs utifrån nämndens grunduppdrag såsom det definieras i den statliga styrningen (lagar och förordningar) och i den kommunala styrningen (nämndens reglemente och kommunala

styrtdokument som gäller för verksamheten, till exempel Vision Skövde 2040, Strategisk plan med budget innehållande kommunfullmäktiges mål, program, översiktsplan m.m).

Utöver prioriterade mål och internbudget ansvarar nämnden för grunduppdragets kvalitet inom sitt ansvarsområde. Nämnden har också det yttersta ansvaret för den interna kontrollen av sin verksamhet.

Styrningen kvalitetssäkras genom dialog. Dialoger genomförs i form av kontinuerliga och strukturerade samtal om grunduppdraget, förutsättningarna, planeringen, utvecklingen samt resultat och kvalitet. Genom dialogerna uppnås uppföljning, kontroll och gemensamma bilder vilket ger förutsättningar för förtroende och goda relationer mellan nivåerna.

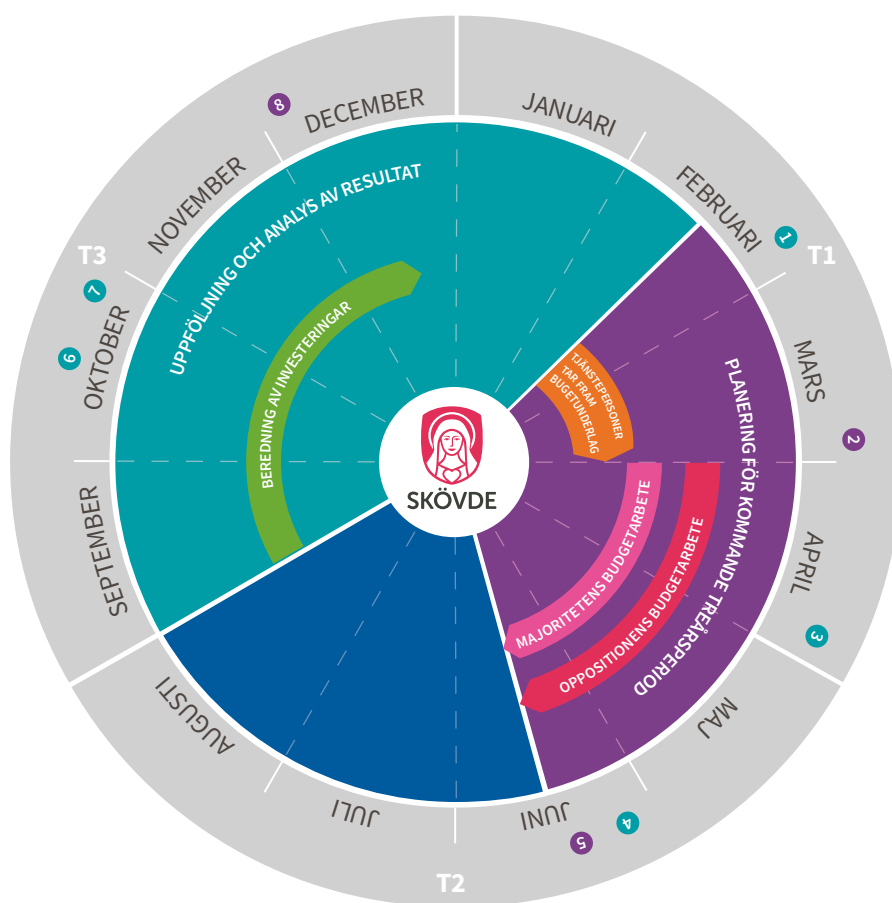
Uppföljning av mål och resultat

Systematisk uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. En bra analys är grundläggande för att kunna skapa välgrundade slutsatser och utveckla och förbättra den kommunala verksamheten.

Arbetet med att planera, följa upp och analysera resultatet följer ett årshjul.

Skövde kommuns årshjul

- 1 Nämnderna beslutar om verksamhetsberättelse (T3) för föregående år.
- 2 Tjänstepersoner presenterar underlag för politikens budgetarbete.
- 3 Skövde kommuns årsredovisning (T3) presenteras för KF.
- 4 Nämndernas dialog med KSAU (T1).
- 5 Kommunfullmäktige beslutar om Strategisk plan med budget.
- 6 Nämndernas dialog med KSAU (T2).
- 7 Skövde kommuns delårsrapport (T2) presenteras för KF.
- 8 Nämnderna beslutar om verksamhetsplan för kommande år.

¹ Med undantag av barn- och utbildningsnämnden som senast den 31 december varje år ska besluta om verksamhetsplan. Detta med hänsyn tagen till samverkansarbetet inom Utbildning Skaraborg

God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i all sin verksamhet. God ekonomisk hushållning innebär att kommunen ska ha goda förutsättningar för att i ett mer långsiktigt perspektiv klara ekonomin och den kommunala verksamheten både i förvaltningen och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Under 2023 ändrades Kommunallagen och den resultatutjämningsreserv (RUR) som infördes i kommunallagen år 2013 ska nu fasas ut och ersättas av en resultatreserv (RER). Reglerna gäller från och med räkenskapsåret 2024 och första året med möjlighet till reservering av medel till RER kommer att vara i bokslutet 2024.

Kommunallagen sammanfattar:

- För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- Kommunen får i en resultatreserv reservera medel som får användas för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås.
- För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen

Vad är god ekonomisk hushållning för Skövde kommun?

De finansiella målen är fundamentet för god ekonomisk hushållning. Från och med budgetåret 2023 beslutar kommunfullmäktige om finansiellt mål för både kommunkoncernen i sin helhet och för kommunen. Kommunkoncernens och kommunens finansiella mål ska säkerställa att varje generation själv bär kostnaden för den service som den konsumerar. Målen är därför formulerade så att de genererar ett ekonomiskt resultat som klarar framtida åtaganden såsom pensionskostnader och investeringar och är utformade som ett genomsnitt över en längre tidsperiod.

Under 2024 så utvärderas god ekonomisk hushållning utifrån det finansiella målet och utvecklingen inom kommunfullmäktiges prioriterade utvecklingsmål. Med anledning av förändringarna i kommunallagen och utfasningen av RUR till fördel för RER kommer Skövde kommun under 2024 arbeta fram nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning, hantering av kvarvarande RUR samt RER. Från och med 2025 utvärderas god ekonomisk hushållning utifrån de uppdaterade riktlinjerna.

Kommunfullmäktiges mål för mandatperioden

Prioriterade utvecklingsmål

Målområde Tillväxt och attraktionskraft

Målformulering

- » Skövde växer genom att attrahera både invånare och företag

Konkreta effekter som ska uppnås

- » 75 000 invånare år 2040 med befolkningstillväxt i hela kommunen
- » Stärkt näringsliv och kompetensförsörjning
- » Ökad upplevelse av livskvalitet, delaktighet och tillgänglighet

Varför är detta målområde så viktigt?

- » Med fokus på tillväxt och kompetensförsörjning kan vi erbjuda en välfärd för alla åldrar. Ett rikt näringsliv med många arbetstillfällen attraherar invånare och bidrar till att trygga vår välfärd. För att klara kompetensförsörjningen behöver vi locka hit och behålla arbetskraft och företags-etableringar. Trygghet, delaktighet och möjlighet till en hållbar livsstil är värden som bidrar till Skövdes attraktionskraft.

Målområde Klimat och miljö

Målformulering

- » Skövde bedriver ett offensivt miljö- och klimatarbete

Konkreta effekter som ska uppnås

- » Skövdes klimatavtryck är noll år 2045
- » Förbättrade möjligheter för invånare och företag att verka och leva hållbart
- » Stärkt förmåga att möta klimatförändringarna

Varför är detta målområde så viktigt?

- » Skövde kommun ska ligga långt fram i klimatomställningsarbetet. Genom att samverka och hitta innovativa lösningar ställer vi om till ett hållbart samhälle. Omställningen är nödvändig för att begränsa den globala uppvärmningen. Den är också nödvändig för att attrahera kompetens och företagsetableringar till Skövde.

Målområde Barn och unga

Målformulering

- » Skövde kommun ger alla barn och unga förutsättningar till ett gott liv

Konkreta effekter som ska uppnås

- » Förbättrad psykisk och fysisk hälsa
- » Ökad trygghet och jämlikhet samt ökat inflytande
- » Fler barn och unga ska fullfölja sina studier

Varför är detta målområde så viktigt?

- » Barn och unga i Skövde ska få de allra bästa förutsättningarna för en bra start i livet. I Skövde ges barn och unga inflytande över sina egna liv och görs delaktiga i samhällsutvecklingen. Genom fokus på barn och ungas utbildning, fritid och uppväxtvillkor lägger vi grunden för hälsa, framtidstro och morgondagens kompetensförsörjning.

Indikatorer kopplade till de prioriterade utvecklingsmålen

Ett antal indikatorer kommer att utgöra underlag för uppföljning och analys av respektive målområde. Av analysen ska det framgå om utveckling sker i den takt som krävs för att uppnå de effekter vars tidshorisont sträcker sig längre fram än 2026.

Finansiellt mål

Finansiellt mål för kommunkoncernen

Resultat för kommunkoncernen

- » Årets resultat¹ för kommunkoncernen ska, efter finansiella poster, som ett genomsnitt uppgå till minst 6 procent av skatter och bidrag över en rullande sexårsperiod².

Resultat för kommunen

- » Årets resultat¹ för kommunen ska som ett genomsnitt uppgå till minst 3 procent av skatter och bidrag per år över en rullande sexårsperiod².

Det finansiella målet följs upp med följande indikatorer:

- » Årets resultat (enligt ovan)
- » Soliditet inklusive pensionsåtaganden
- » Självfinansieringsgrad av investeringar

¹ Med årets resultat menas kommunens ekonomiska resultat inklusive exploateringsöverskott, reavinster på anläggningstillgångar och redovisningsmässiga effekter från värdeförändringen i placeringar. I uppföljningen ska det specificeras i vilken omfattning ovanstående punkter bidrag till uppfyllelse av det finansiella målet.

² Den rullande sexårsperioden omfattar tre år bakåt i tiden och tre år framåt i tiden, vilket med 2023 som startår omfattar perioden 2020-2025. För budgetåret 2024 omfattar sexårsperioden i stället åren 2021-2026, o.s.v.

3

Ekonomiska omvärldsfaktorer och konjunkturutveckling

Ekonomiska omvärldsfaktorer
samt konjunkturutveckling18

Förväntad utveckling
inom arbetsgivarområdet22

Benchmarking25

Ekonomiska omvärldsfaktorer samt konjunkturutveckling

Samhällsekonomisk utveckling

Under 2023 har inflationstrycket i Sverige varit en central ekonomisk fråga. I december 2023 sjönk inflationstakten enligt konsumentprisindex (KPI) till 4,4 procent, från 5,8 procent i november samma år. Denna nedgång i inflationstakten speglar en avmattning av de tidigare höga energiprisernas påverkan på prisutvecklingen. Trots detta har KPIF-inflationen (konsumentprisindex med fast ränta) legat på i snitt 6,0 procent under året. Inflationen har påverkat prisutvecklingen på allt från vardagsvaror till boendekostnader. Det har urholkat hushållens köpkraft och bidragit till en ökad ekonomisk osäkerhet.

BNP-utvecklingen under 2023 präglades av en svag tillväxt. Sveriges BNP krympte med 0,2 procent under året, och väntas under 2024 öka med endast 0,1 procent. Den svaga ekonomiska tillväxten är en följd av den höga inflationen och de åtgärder som har vidtagits för att bekämpa inflationen, med höjda styrräntor som ett exempel. Dessa faktorer har lett till försiktiga konsumtionsmönster och investeringar, vilket i sin tur har påverkat den ekonomiska aktiviteten negativt.

Även under 2024 väntas den ekonomiska tillväxten bli svag, med en BNP-ökning på endast 0,1 procent. Prognoserna pekar dock mot en förbättring under 2025, med en förväntad tillväxt på cirka 2,7 procent enligt Swedbanks bedömning. Ett avtagande inflationstryck ger också utrymme för en mer expansiv ekonomisk politik som stödjer en gradvis återhämtning av ekonomin. Arbetsmarknaden kommer dock att påverkas med viss eftersläpning. Arbetslösheten väntas därför fortsätta att stiga under 2024 innan den börjar minska igen.

Inför 2025 och framåt väntas ekonomin gradvis stabiliseras. Inflationen väntas exempelvis sjunka under 2024 och närma sig Riksbankens mål. Detta kan leda till en mer avslappnad penningpolitik och lägre styrräntor. Den svenska kronans värde och dess påverkan på import- och exportpriser kommer att vara en avgörande faktor för Riksbankens penningpolitiska strategi. Vissa sektorer kan uppleva tillväxt men den övergripande ekonomiska tillväxten kommer att vara måttlig, med en fortsatt stark arbetsmarknad som en viktig indikator på ekonomisk hälsa.

Kommunernas utveckling

Under 2023 har kommunsektorn i Sverige upplevt en avsevärd ekonomisk press. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har lågkonjunkturen och den urholkade köpkraften, som beror på hög inflation och stigande räntekostnader, lett till ansträngda ekonomiska förhållanden. Resultaten för kommunerna och regionerna visade på underskott under 2023, och under 2024 väntas underskotten växa ytterligare. De största bakomliggande faktorerna är högre ränteläge och höga pensionskostnader.

2023 års resultat för kommunsektorn minskade med 29 miljarder kronor, eller 67 procent, jämfört med 2022. Minskningen berodde främst på ökade verksamhetskostnader. Skatteintäkterna ökade visserligen med 6 procent till 902,2 miljarder kronor, men denna ökning kunde inte kompensera för de högre kostnaderna.

Under 2024 och framåt väntas ekonomin växa svagt. I kombination med en svag arbetsmarknad bedöms den svenska ekonomin vara kvar i en lågkonjunktur även under 2025.

Investeringarna inom kommunsektorn har varit höga. Under 2023 har kommunsektorns investeringar fortsatt att spela en viktig roll, särskilt i ljuset av de ekonomiska svårigheter som präglat efterdyningarna av pandemin. Trots en återhämtning av skatteintäkterna har kostnadsökningar på grund av inflation och lönejusteringar dämpat de ekonomiska framstegen. Många kommuner och regioner har därför rapporterat ekonomiska underskott, vilket speglar behovet av fortsatta effektiviseringar och noggranna investeringsprioriteringar.

Inför 2024 och 2025 står kommunerna inför utmaningen att balansera nödvändiga investeringar med en stram ekonomisk styrning. Det kommer att bli avgörande för kommunerna att anpassa sina strategier för att säkerställa en ekonomisk hållbarhet och en sund investeringstakt. Samtidigt måste man hantera långsiktiga effekter av klimatförändringarna och de demografiska skiftningarna med exempelvis en åldrande befolkning.

Investeringsnivåerna har länge varit höga inom både kommunerna och deras bolag. Att granska och prioritera rätt bland dessa investeringar blir allt viktigare för att kunna navigera i den nya ekonomiska verkligheten. Det kommer att

krävas en kombination av innovativa lösningar och traditionell finansiell disciplin för att säkerställa att kommunsektorn även fortsatt kan leverera god service till sina medborgare.

Befolkningsutveckling

Sveriges befolkning ökade med 0,3 procent eller 30 200 personer under 2023. Ökningen var betydligt lägre än åren före – vi får gå tillbaka ända till år 2000 för att hitta en lägre relativ ökning av folkmängden. Det året ökade Sveriges folkmängd med 21 400 personer, vilket motsvarade 0,2 procent.

Den relativt låga befolkningsökningen under 2023 berodde på ett minskat barnafödande, ett lägre antal invandrade samt ett högre antal utvandrade. I absoluta tal var folkökningen i Sverige under 2023 den lägsta sedan 2001.

Av landets 290 kommuner var det endast 97 kommuner som registrerade en befolkningsökning under 2023. Skövde var en av dessa – under 2023 växte Skövde kommun med 300 personer.

Ökningen berodde bland annat på att det var 62 fler som föddes än som dog i kommunen, och att det var 229 fler som flyttade hit än som flyttade härifrån. Vid slutet av året hade Skövde kommun totalt 57 763 invånare.

En av ambitionerna med kommunfullmäktiges mål om Tillväxt och attraktionskraft är att Skövde kommun ska ha 75 000 invånare år 2040. Det målet förutsätter en hög tillväxttakt. Med hänsyn till hur befolkningsutvecklingen har sett ut de senaste åren utformades befolkningsprognosen för 2024 utifrån tre scenarier – med låg, mellan hög och hög utveckling. Med utgångspunkt från dessa scenarier kan kommunen skapa beredskap och planering för både en starkare och en svagare folkökning. Alla tre scenarier visar dock att invånarna i Skövde kommun bedöms bli fler totalt sett – dock i varierande takt beroende på vilket scenario som blir verklighet.

Konjunkturen är en faktor som bedöms få stor påverkan på vilket scenario som blir verklighet. Om lågkonjunkturen fortsätter att bita sig fast under en längre tid är det troligt att befolkningsökningen följer lågscenariot. Mellanscenariot utgår ifrån att konjunkturen återhämtar sig fram till mitten av 2026 och att den under åren därpå är balanserad. För att högscenariot ska inträffa bedöms det behövas en konjunkturåterhämtning som sedan går vidare in i en högkonjunktur som håller i sig en längre tid. Den kompletta befolkningsprognosen, som avser 2024–2037, redovisas i Bilaga 1.

Fler invånare kräver också fler bostäder. 2023 byggdes 203 nya bostäder. Det kan jämföras med året före då det byggdes 292 nya bostäder. De kommande fem åren planeras det för 2 934 bostäder och ur ett tioårsperspektiv planeras det för 5 943 bostäder. Det innebär ett snitt på mellan närmare 600 nya bostäder per år.

Skövde kommuns ekonomiska utveckling

Kommunens verksamhet ska bedrivas utifrån god ekonomisk hushållning. Det betyder att kommunfullmäktiges mål för verksamheten ska uppfyllas samtidigt som de finansiella målen nås. Bedömningen av god ekonomisk hushållning görs genom att se hur väl fullmäktiges mål för verksamheten har uppfyllts, samt ställa det i relation till ekonomiska förutsättningar och finansiella mål.

Målen är kopplade till god ekonomisk hushållning. Nedanstående finansiella nyckeltal belyser kommunens finansiella utveckling och ställning utifrån budget 2024–2026:

- Resultatutveckling
- Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader
- Självfinansieringsgrad av investeringar
- Utveckling av finansiella skulder

Resultatutveckling

Skövde kommun har under flera år redovisat goda resultat. Resultatet för 2023 uppgick till 197,8 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,1 procent av skatter och bidrag. Dessa goda resultat har medfört att Skövde kommun har kunnat självfinansiera en stor del av sina investeringskostnader. Tack vare det har Skövde kommun kunnat bibehålla en stark finansiell ställning trots stadens snabba utveckling och de investeringar som är förknippade med den. Skövde kommun har med andra ord ett stabilt ekonomiskt utgångsläge. För 2024 är det budgeterade resultatet 0,4 procent av skatter och bidrag, och för 2025 väntas ett resultat på 3,4 procent av skatter och bidrag.

För planperioden är prognosen 2,9 procent. Kommunen måste arbeta med att effektivisera i sina verksamheter för att säkerställa att resurserna utnyttjas på bästa sätt.

Invånarantalet i Skövde kommun beräknas öka med i snitt cirka 200 -800 personer per år de kommande fem åren beroende på vilket scenario som man utgår ifrån. Det ställer stora krav på verksamheten att ställa om snabbt. Hur mycket kommunen får in i skatt och statsbidrag beror förutom konjunktur och statliga beslut också på hur invånarantalet utvecklas.

Om antalet invånare minskar eller ökar med 100 invånare påverkas kommunens resultat med cirka 7 miljoner kronor uppåt eller nedåt.

Resultatutveckling	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat (miljoner kronor)	197,8	15,7	145,5	135,9	97,5
Procent av skatter och bidrag	5,1	0,4	3,4	3,1	2,2

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader

En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna från skatter och statsbidrag. Nedanstående tabell visar den procentuella utvecklingen av nettokostnaderna och skatteintäkterna.

När Skövde växer och den kommunala servicen måste byggas ut ökar också kommunens kostnader. Totalt för planperioden väntas kostnaderna öka med cirka 438 miljoner kronor. Denna ökning beror främst på pris- och lönehöjningar samt förändringar till följd av demografin. Samtidigt ingår det en effektivisering med 1 procent per år. Det är en utmaning att balansera detta med de förväntade ökningarna av skatteintäkter och statsbidrag. För att lösa det krävs både förändrade arbetsätt och effektiviseringar i verksamheterna.

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader (procent)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Procentuell förändring av skatter och statsbidrag	6,4	3,4	3,4
Procentuell förändring av nettokostnader	3,2	4,0	4,4

Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden visar hur stor del av kommunens investeringar som finansieras med egna medel. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar och alltså inte behöver låna. Ett mått över 100 procent betyder att kommunen kan amortera på sina skulder. Självfinansieringsgraden påverkas av kommunens resultat samt av avskrivningar på befintliga anläggningar. Skövde kommuns avskrivningar är stabila – självfinansieringsgraden beror därför mest på investeringsnivån och kommunens ekonomiska resultat.

Den budgeterade investeringsnivån för planperioden uppgår till 2 360 miljoner kronor, inklusive investeringar i taxefinansierad verksamhet (341 miljoner kronor).

Självfinansieringsgrad av investeringar (procent)	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Självfinansieringsgrad av investeringar	74,9	36,1	50,3	50,2	77,8

Soliditet

För att se hur kommunens finansiella styrka utvecklas är det viktigt att följa upp soliditeten. I Skövde kommuns årsredovisning finns både data om kommunens och kommunkoncernens soliditetsutveckling och en analys av utvecklingen. Soliditeten uttrycks också inklusive eller exklusive ansvars-

förbindelser för gamla pensioner. Soliditeten väntas trots en ökad investeringsnivå ligga kvar på ungefär samma nivå under planperioden – detta tack vare de budgeterade resultatnivåerna.

Utveckling av finansiella skulder

De planerade investeringarna i Skövde kommun ligger under planperioden 2025–2027 över den nivå som kommunen kan finansiera med sitt årliga resultat samt avskrivningar. Därför väntas kommunen behöva öka sin låneskuld under perioden. Samma sak gäller för investeringsnivån i koncernen, där det framför allt är utvecklingen av Skövde Science City som kräver större investeringar. Prognosen för låneskulden bygger på att samtliga planerade investeringar, inklusive ombudgeterade investeringar, genomförs under perioden 2024–2027. Om man ser till den historiska genomförandegraden är sannolikheten dock liten att samtliga investeringar genomförs som planerat. Den förväntade skuldnivån 2027 är därmed sannolikt en överskattning.

Utveckling av finansiella skulder (miljoner kronor)	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Externa lån	4 225	5 830	6 200	6 500	6 700

Sammanfattning av Skövde kommuns ekonomiska utveckling

Skövde kommun står väl rustad tack vare goda resultat under tidigare år. Resultatet för 2023 uppgick till 197,8 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,1 procent av skatter och bidrag. Den första tertialrapporten (T1) för 2024 prognostiserar ett resultat på 15,7 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,4 procent av skatter och bidrag. Resultaten för planperioden 2025–2027 ger sammanlagt ett resultat på 2,9 procent av skatter och bidrag. Resultaten för perioden 2022–2027 ger sammanlagt ett resultat på 3,2 procent av skatter och bidrag.

Budgetföljsamheten har försämrats de senaste åren och nämnderna har utmaningar framåt. Det kommer krävas att arbetssätten ses över för att säkerställa att medborgarens behov möts på bästa sätt och att det görs så effektivt som möjligt. Det ställer krav på att omställning och förflyttning görs för att nyttja kommunens resurser på bästa sätt.

Det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet kopplat till ekonomiska effektiviseringar måste fortsätta utifrån den utmanande ekonomiska situationen vi befinner oss i. Kommunen behöver arbeta vidare med ständiga förbättringar, processutveckling men också med innovation och digitalisering.

Skövde kommun har i dagsläget en stark finansiell ställning jämfört med andra kommuner i riket. Under planperioden bedöms nettokostnadsutvecklingen bli något lägre än ökningen av skatter och bidrag. Därmed väntas totalt sett ett stärkt ekonomiskt resultat under planperioden. Den budgeterade investeringsnivån för planperioden uppgår till 2 360 miljoner kronor, inklusive investeringar i taxefinansierad verksamhet (341 miljoner kronor). Nivån är högre än tidigare år, vilket innebär att självfinansieringsgraden för de planerade investeringarna bedöms bli lägre. Låneskulden kommer med andra ord att öka.

Att göra långsiktiga prognoser i ett något osäker finansiell omvärld är utmanande. I nuläget bedöms Skövde kommuns finansiella ställning försämrats efter planperiodens slut. Samma bedömning görs även i övriga Kommunsverige. Skövde bedöms dock ha en fortsatt stabil ekonomisk grund att utgå ifrån för att kunna anta framtidens utmaningar och möjligheter.

Risker och osäkerheter i budgeten

Inflationsbekämpningen har gett effekt; vi kan se att inflationen faller och den väntas under 2024 närma sig Riksbankens mål. Det får till följd att Riksbanken kommer att sänka styrrentan, vilket innebär lägre räntekostnader för kommunen. En osäkerhetsfaktor kring inflationen och kronans värdeutveckling är att USA:s ekonomi fortsatt visar motståndskraft trots det höga ränteläget. Inflationen där är fortsatt hög, något som innebär att den amerikanska centralbankens tidigare signaler om en räntesänkning före sommaren numera har förskjutits till efter sommaren. Fördröjningen kan få negativa effekter på svensk ekonomi, på så sätt att den svenska kronan försvagas ytterligare. Det kan i sin tur bland annat innebära ett inflationstryck genom ökade importkostnader, att svenska exportföretag får svårare att konkurrera eller att utländska investerare söker placeringar i länder med högre räntor. På kort sikt är det viktigt att noga följa upp kostnadsutvecklingen och hur den påverkar kommunen och våra verksamheter.

Den demografiska utvecklingen, det vill säga hur befolkningens mängden inom olika åldersgrupper ökar och minskar, påverkar också kostnaderna för kommunen. En stor utmaning i stora delar av Kommunsverige är att befolkningen ökar snabbast bland de allra äldsta medborgarna (80+). Den här åldersgruppen har stort behov av kommunens välfärd, vilket innebär ökade kostnader. Hur befolkningen utvecklas ställs därför kontinuerligt i relation till kommunens kapacitet att förse sina medborgare med ändamålsenlig service utifrån deras behov.

I kommunens ekonomi får stigande kostnader en fördröjd effekt, eftersom många priser regleras i avtal eller är säkrade på annat vis. Exempelvis tecknas el- och räntesäkringar för att låsa kostnaden för delar av elen och räntorna. Drygt 50 procent av kommunens låneskuld är räntesäkrad och påverkas inte av kortsiktiga fluktuationer. Förhoppningsvis får det nya ränteläget, med kommande sänkningar, genomslag på kommunens rörliga räntor och bidrar till sänkta räntekostnader jämfört med hur prognosen såg ut för ett år sedan. I budgeten för 2025 och planen för 2026–27 ingår en väntad värdeöverföring från AB Skövdebostäder och en väntad utdelning från Skövde Energi AB. Dessa poster förutsätter en fortsatt god ekonomisk utveckling hos bolagen.

KÄNSLIGHETSANALYS

- 1 procents sämre eller bättre utveckling av skatteunderlaget i riket ger Skövde kommun cirka 35 miljoner kronor i lägre eller högre skatteintäkter.
- 1 procents löneökning för alla anställda kostar cirka 32 miljoner kronor i ökade personalkostnader.
- 100 invånare mer eller mindre påverkar skatteintäkterna med i snitt 7 miljoner kronor.
- 10 öre i utdebitering ger cirka 16 miljoner kronor i ökade skatteintäkter.
- En investering på 100 miljoner kronor medför årliga kostnader på i snitt 10 miljoner kronor.
- 1 procents högre ränta än den som förväntas av marknaden skulle under 2025 öka kommunens räntekostnader med 25 miljoner kronor.
- Av en generell statlig satsning på primärkommunerna får Skövde cirka 0,5 procent.

Utvecklingen inom arbetsgivarområdet

Som välfärdsleverantör står Skövde kommun inför stora utmaningar framöver. Efterfrågan på våra tjänster ökar och antalet medarbetare ökar i snitt med cirka 2 procent varje år. Förutom att demografin påverkar behovet av antal anställda så ökar vår tjänsteleverans till andra kommuner och kommunsamverkan utökas.

För att möta utmaningarna antogs under 2023 ett nytt mål inom arbetsgivarområdet; En säkrad kompetensförsörjning. För att nå målet och vara en attraktiv arbetsgivare behöver vi kraftansamla, göra rätt saker och arbeta tillsammans över sektorsgränser med utvecklingen inom arbetsgivarområdet. Vi behöver utveckla våra arbetssätt och prioritera bland våra uppdrag för att hitta rätt de kommande åren. Vi behöver också följa upp och utvärdera effekter för att se att vi är på rätt väg.

Digitalisering, omställning, kompetensutveckling och kompetensväxling kommer att fortsätta vara prioriterade områden framöver. I takt med digitaliseringen behöver traditionella befattningar ses över; nya arbetsuppgifter kommer att tillkomma medan gamla försvinner. Befattningar och kompetensinnehåll behöver ses över och vägar till utveckling och karriär behöver tydliggöras inom samtliga befattningsområden på kommunen. Samtidigt kommer kraven på kontinuerligt lärande att öka. Vi som arbetsgivare kommer därför att behöva arbeta aktivt med kompetensutveckling och omskolning av medarbetare.

Två andra faktorer som kommer att bli än viktigare framöver är ett hållbart ledarskap och en bra arbetsmiljö med friska medarbetare. Därav är arbetet inom dessa områden tillsammans med medarbetarutveckling i fokus för att nå kommunstyrelsens mål och aktiviteter finns framtagna för att nå målet.

Andra trender som präglar framtidens arbetsplatser är möjligheten till flexibla samarbeten, stimulerande arbetsmiljöer, säkra lösningar i molnet samt utvecklingen av artificiell intelligens (AI).

Digitalisering inom arbetsgivarområdet

Digitalisering är ett viktigt verktyg för att möjliggöra hållbar utveckling. Inom arbetsgivarområdet arbetar vi systematiskt med att utveckla och förbättra kommunens HR-processer med hjälp av olika digitala tekniker. Vårt fokus ligger på att digitalisera de processer som fortfarande är analoga, bland annat kommunens personalakter. Samtidigt utforskar vi innovativa metoder för att maximera användningen av våra befintliga resurser och skapa verksamhetsnytt.

Ett område där det sker stora framsteg är AI som kommer innebära ännu större möjligheter att automatisera processer och arbetsuppgifter. Det kommer också vara ett viktigt stöd i analyser av data och ge insikter som kan användas till faktabaserade beslutsunderlag. Genom att låta AI ta hand om repetitiva arbetsuppgifter kan vi frigöra tid och resurser för att fokusera på strategiska initiativ och människocentrerade aktiviteter som kan göra verklig skillnad för våra medarbetare och organisationen som helhet. Under 2024/2025 utforskar vi möjligheterna med en AI-assistent som kan stötta chef och medarbetare i HR- och lönerelaterade ärenden.

Vi jobbar systematiskt med informationssäkerhet och att kvalitetssäkra den data som finns i våra system. Frågor om dataintegritet, sekretess och individens rättigheter måste hanteras noggrant för att säkerställa att digitala tekniker används på ett ansvarsfullt och etiskt sätt. Speciellt med nya teknologier som AI är det viktigt att vi bevakar och hanterar de etiska och integritetsmässiga frågor som kan uppstå.

Arbetsmiljöarbetet

Målet på arbetsmiljöområdet är fortfarande detsamma: Skövde kommun ska arbeta för ökad samverkan och friskare arbetsplatser i linje med regeringens arbetsmiljöstrategi 2021–2025 samt med den avsiktsförklaring för friska arbetsplatser som arbetsmarknadens parter reviderade 2021. Arbetet med avsiktsförklaringen ska leda till att Sverige ska ha ett hållbart, hälsosamt och tryggt arbetsliv samt en arbetsmarknad utan brott och fusk.

En av de viktigaste faktorerna för en lyckad kompetensförsörjning är att erbjuda arbetsplatser där medarbetare trivs och mår bra. Det är därför viktigt att arbetsmiljön i kommunen är trygg, utvecklande och väl anpassad till olika förutsättningar och behov. Att verka för ett arbetsliv där medarbetarna kan vara delaktiga och utvecklas samt ta ansvar och engagera sig i arbetslivet är strategiskt viktigt för Skövde kommun. Vi vill och ska fortsätta fokusera på ett förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete som bidrar till god kompetensförsörjning och ett långsiktigt och hållbart arbetsliv. Åtgärder på detta område sker genom att stärka friskfaktorerna, minska eller ta bort riskfaktorer samt arbeta systematiskt utifrån våra processer.

De kommande årens fokus kommer att ligga på att stärka förutsättningarna för friska arbetsplatser samt minska sjukfrånvaron. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är tillsammans med en välfungerande sjukskrivning- och rehabiliteringsprocess den absolut viktigaste faktorn för att minska

andelen sjukskrivningar. För att stödja arbetet med frisk- och riskfaktorer samt förebygga sjukskrivning och rehabilitering ses områdets processer, arbetssätt och verksamhets-system över. En inventering av organisationens utbildnings-behov i processerna kommer att göras för att stärka kunskapen hos alla.

Framtidens ledarskap och utmaningar

Skövde kommun behöver chefer som har förmåga att utveckla, inspirera och motivera sina medarbetare. Ledarskapet kräver en kombination av strategiskt tänkande, förmåga att hantera förändringar och att navigera i en alltmer komplex miljö.

Kommunikation och samarbete med olika intressenter är avgörande för att hantera de utmaningar som vi står inför såsom hållbarhet och kompetensförsörjning. Vi måste säkerställa att chefer har det som krävs och kontinuerligt kan inhämta kunskap. Det ska vara attraktivt och rimligt att ha ett chefsuppdrag inom kommunen och kontinuerlig utveckling och stöttning ska finnas och kunna anpassas utifrån behov.

Framåt fortsätter vårt arbete med att se över chefsuppdraget, klargöra förväntningar och optimera våra stödinsatser. Från och med 2024 implementeras kommunövergripande utbildningsinsatser inom chef- och ledarskap i form av en gemensam grundutbildning, utifrån Försvarshögskolans koncept; Självledarskap, Utvecklande ledarskap och Indirekt ledarskap. Vår chefsintroduktion blir mer omfattande och vi förfinar våra processer så att vi i ännu större utsträckning kan säkerställa att varje chef, oavsett verksamhet, får en grundlig introduktion.

Hur ska vi kunna kompetensförsörja?

Att hitta rätt kompetens är välfärdens största utmaning och det rådande arbetsmarknadsläget gör att denna utmaning inte går att lösa enbart genom att rekrytera fler. Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) rapport Välfärdens kompetensförsörjning visar tydligt att den framtida tillgången på arbetskraft inte kommer att täcka arbetsmarknadens behov. Därför behöver arbetsgivare hitta nya arbetssätt och nya tankegångar.

Under våren 2024 antogs en ny kommungemensam kompetensförsörjningsplan. Den nya planen skiljer sig från den tidigare och är mer övergripande samt utgår från de nio strategier som SKR tagit fram för att möta kompetensutmaningen. Strategierna handlar om att behålla och utveckla medarbetare genom att prioritera arbetsmiljöarbetet, minska sjukfrånvaron, stödja medarbetarnas utveckling och stärka ledarskapet. Det handlar även om att möjliggöra heltidsarbete, om att öka jämställdhet och mångfald på arbetsplatser samt om att skapa möjligheter för ett längre arbetsliv.

Störst fokus framåt är att behålla medarbetare och chefer samt ta vara på och utveckla den kompetens som finns.

Vi behöver fortsätta arbetet med att bredda vår rekryteringsbas och möjliggöra arbete för unga, utrikes födda och andra som idag står längre från arbetsmarknaden för att mångfalden i våra verksamheter ska spegla samhället vi lever i.

Skövde kommun är en växande kommun, vilket leder till förändrad demografi och ökat behov av kommunens tjänster, framför allt inom vård, skola och omsorg. Cirka 12 procent av alla medarbetare går i pension de kommande fem åren. Under 2026–2028 väntas i genomsnitt 117 medarbetare fylla 65 år. Störst är gruppen med undersköterskeutbildning (cirka 150 personer), gruppen lärare, förskollärare, elevassistenter och barnskötare inom skola (cirka 150) samt medarbetare inom sektor service (cirka 70). Den externa personalomsättningen (inklusive pensionsavgångar) har under 2023 minskat med 1,2 procentenheter jämfört med året innan. Detta motsvarar en minskning med cirka 40 avgångar. Personalomsättningen ligger nu på 11,9 procent (555 avgångar totalt under 2023).

Prognos rekryteringsbehov de kommande fem åren

År	Tillsvidareanställda	Demografi-utveckling	Pension ²	Personalomsättning ³	Rekryteringsbehov
2024	4950	60	62	495	617
2025	5006	76	65	501	642
2026	5082	86	116	508	710
2027	5168	83	109	517	709
2028	5251	89	128	525	742
Totalt kommande fem år		394	480	2545	3419

Definition: Antal tillsvidareanställda och antal medarbetare som fyller 65 år de kommande fem åren. Antalet tillsvidareanställda räknas varje år upp med demografiutvecklingen.

²) Pensioner beräknas med schablonen att fylla 65 år

³) Personalomsättningen baseras på historisk personalomsättning på 8,5 procent per år exklusive pensioner

Förväntad utveckling av arbete, arbetstid och lönenivåer

Enligt arbetsförmedlingens prognos förväntas arbetslösheten i Sverige att stiga och toppa på 8,5 procent i slutet av 2024. Under 2025 beräknas arbetslösheten börja gå ner men bristen på arbetskraft bedöms samtidigt att vara fortsatt stor de kommande åren på grund av att efterfrågan inte matchar tillgången. Arbetsmarknaden förväntas se oförändrad ut vilket betyder att vi kommer vara kvar i en lågkonjunktur ett par år, men även som sysselsättningen förväntas falla så beräknas den kompenseras av ökande medelarbetstid för de som arbetar, vilket kan innebära fler som arbetar mer samt större uttag av övertid och fyllnadstid. Från 2025 sker en åter-

hämtning i konjunkturen och antalet sysselsatta och arbetade timmar prognostiseras att öka igen.

Kostnaderna för personal i Skövde kommun ökade från 2023 till 2024 med cirka 300 miljoner kronor. Hälften utav dessa är ökade kostnader för pensioner och sociala avgifter medan den andra delen består i ökning av löner i ordinarie löneöversyn samt ökning av antalet anställda. Antalet anställda fortsätter att öka och personalplanering och bemanning är två viktiga frågor att arbeta med framöver.

Lönesummans ökning avtog i slutet av 2023 men även om den bromsar in är den årliga ökningen fortfarande högre än det historiska genomsnittet (10 år tillbaka). Lönesummans ökning beräknas enligt SKR:s senaste prognos (februari 2024) att under 2024 landa på cirka 3,8 procent och 2025 på cirka 3,5 procent.

Under 2024 har de flesta av de centrala fackliga organisationerna omförhandlat sina löneavtal och i dagsläget finns löneavtal för samtliga organisationer förutom vårdförbundet. Nivån ligger i snitt på 3,3 procent.

I Skövde kommun har löneökningen i snitt legat på cirka 2,6 procent de senaste åren. Med tanke på nivån på det så kallade märket (industriavtalets nivå) samt inflationsläget förväntas nivån på löneökningar ligga något högre de kommande åren. För 2024 finns en uppskattning att landa på cirka 3,7 procent medan 2025 års nivå utifrån de prognoser som finns tillgängliga just nu beräknas landa på 3,5 procent.

Varje år genomförs löneanalyser som rör jämställdhet, marknadslöner, jämförelser med andra kommuner och arbetsgivare, bedömda svårrekryterade grupper samt interna lönestrukturer. Utifrån analysen beslutas det hur budgeten ska fördelas mellan olika befattningsgrupper i kommunen. Arbetet med rätt lön och rimliga lönelägen fortsätter att vara i fokus framåt.

Lag och avtal inom arbetsgivarområdet

Moderniseringen av Lagen om anställningsskydd (LAS) som genomfördes per 1 oktober 2022 fortsätter att påverka kommunens verksamheter. I synnerhet förändringen av anställningsformen "Allmän visstidsanställning" som byttes ut mot "Särskild visstidsanställning" och som medför att konvertering till tillsvidareanställning går fortare än tidigare. Detta resulterar i fler tillsvidareanställda och ökad risk för övertalighet över tid.

Vidare är ny praxis utifrån förändringarna i LAS rörande sakliga skäl för uppsägning på personliga skäl under framväxt vilket kan komma påverka de arbetsrättsliga bedömningarna i sådana personalärenden.

Sett till de centrala kollektivavtalen har redan en förändring från nivålösa löneavtal till avtal med garanterat utfall börjat ske. Detta påverkar våra möjligheter till lokal lönebildning och vi behöver ta ställning till hur vi hanterar det.

I april 2025 ska en ny avtalsrörelse genomföras mellan den konkurrensutsatta industrins parter och ett nytt normerande märke ska tas fram. Detta kommer att ha stor inverkan på avtalsrörelse inom kommun och region som först behöver invänta det nya märket för att därefter i centrala avtal enas både om löneökningarnivåer och anställningsvillkorsfrågor.

Centrala parter, SKR och fackliga parter på nationell nivå kommer även inom ramen för de centrala kollektivavtalen genomföra en rad partsgemensamma arbeten som slutligen på olika sätt införlivas i nya kollektivavtal. I HÖK 24 med OFR AKV har avsiktsförklaringar om följande fyra områden; löneavtalet, arbetstider, kompetensförsörjning i välfärden samt friskfaktorer i välfärden.

Skövde kommuns lokala kollektivavtal om samverkan, SAM 18, togs fram under hösten 2018 med ikraftträdande 2019-07-01 och är i behov av en översyn samt förnyad utbildning för chefer, skyddsombud och fackliga ombud. Totalt sett bedöms samverkansklimatet alltjämt vara gott vilket är viktigt att bibehålla i tider med stora utmaningar och förändringar.

Benchmarking

I budgetarbetet har kommunens välfärdstjänster analyserats. Analysen ska vägleda beslut om nämndernas anslag. Som ett led i detta arbetar våra verksamheter med benchmarking, där vi gör jämförelser av olika slag. Nyckeltalen som används i dessa jämförelser kommer från offentlig statistik och gäller 2022. Även Kommunens kvalitet i korthet (KKIK) används, för att jämföra Skövdes kvalitet och effektivitet med andra kommuners.

Analys av välfärdstjänster

För att se hur Skövde kommuns verksamheter bedrivs utifrån en given resursram har man i budgetarbetet analyserat verksamheterna. Ett av de mått som används är nettokostnadsavvikelse. *Nettokostnadsavvikelse* är ett vedertaget begrepp vid jämförelser mellan olika kommuner. Nettokostnaden (se tabellen på sidan 27) är skillnaden mellan Skövde kommuns faktiska kostnad i bokslutet 2022 och standardkostnaden, alltså den kostnad som Skövde kommun skulle ha om man bedrev sin verksamhet på en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå och om hänsyn tas till egna strukturella faktorer. En positiv avvikelse betyder alltså att Skövde kommuns verksamhet är dyrare än vad strukturen anger – en negativ avvikelse innebär att den är billigare.

Förskola och skolbarnsomsorg

I Skövde kommun är det en högre andel 1-5 åringar som är inskrivna i förskolan jämfört med genomsnittet i riket och kommungruppen. För barn 6-12 år inskrivna på fritidshem ligger Skövde något högre än riket och kommungruppen. Kommunen har en högre andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning på förskolan än riket och i jämförelse med kommungruppen. Inom fritidshemmet har Skövde en väsentligt högre andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning jämfört med riket och kommungruppen. Antalet barn per heltidstjänst inom förskolan är 5,1 vilket är i nivå med riket men lägre än kommungruppen som ligger på 5,4. Antalet barn per årsarbetare inom fritidshemmen i Skövde är 25 jämfört med 20 i riket och kommungruppen.

Skövdes kostnad per inskrivet barn på förskolan är cirka 21 300 kronor lägre än riket och cirka 17 500 kronor lägre per

inskrivet barn jämfört med liknande kommuner. Motsvarande jämförelse med riket föregående år var cirka 18 000 kronor.

Även inom fritidshem är kostnad per inskrivet barn lägre än riket och kommungruppen. De låga kostnaderna avspeglar sig även i nettokostnadsavvikelsen där Skövdes kostnader för förskolan är 4,6 procent lägre än beräknad nettokostnad. Sammantalet visar statistiken på att Skövde jämfört med riket och kommungruppen har lägre kostnader, högre andel anställda med pedagogisk utbildning och något lägre personaltäthet.

Grundskola inklusive förskoleklass

För grundskolan är andel lärare med pedagogisk högskoleexamen något lägre jämfört med riket och liknande kommuner, Skövde hade 2022 83,8 procent lärare med pedagogiska högskoleexamen jämfört med 85,1 procent i riket. Även jämfört med kommungruppen har Skövde en något lägre andel lärare med pedagogisk högskoleexamen.

Personaltätheten är något lägre både jämfört med riket och med liknande kommuner, 12,7 elever/lärare i Skövde jämfört med 12 elever/lärare i riket.

Andelen av Skövdes elever som är behöriga till ett yrkesprogram ligger något lägre än riket och kommungruppen. 2023 var 84,1 procent av eleverna i Skövde behöriga till ett yrkesprogram jämfört med 85,2 procent i liknande kommuner. Kostnad per elev i grundskolan är cirka 10 500 kronor lägre än riket och cirka 10 300 kronor lägre än kommungruppen. Vid jämförelse av olika kostnadsposter är det främst kostnaden för undervisande personal som är lägre än genomsnittet i riket. Kostnadsbildningen ligger 6,2 procent lägre än beräknad nettokostnad för kommunen.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan har en något lägre andel lärare med pedagogisk högskoleexamen än riket och liknande kommuner. Den genomsnittliga betygspoängen ligger i nivå med riket och liknande kommuner. Andel elever med behörighet till universitet och högskola ligger högre än riket och högre än liknande kommuner. Andelen elever som fullföljer sin utbildning med examen inom tre år är betydligt högre än både riket och kommungruppen. Kostnaden för en gymnasieelev i Skövde är 6 300 kronor lägre än riket och 11 600 kronor lägre än kommungruppen. Kostnaden per elev avviker med -4,9 procent mot beräknad nettokostnad.

Äldreomsorg

I Skövde finns drygt 3 300 invånare som är äldre än 80 år (2023-12-31). Cirka 400 av dessa bor på ett särskilt boende eller i en biståndsbedömd servicelägenhet. Ytterligare cirka 640 personer över 80 år har någon insats från hemtjänsten¹. Utöver dessa finns äldre personer som har hemsjukvård, dagverksamhet, korttidsvård eller annan hjälp i vardagen. Det finns även personer yngre än 80 år, som bor på särskilt boende (cirka 100 stycken) eller som har hemtjänst (cirka 350 stycken). I jämförelse med riket så har Skövde en större andel personer över 80 år som är beviljade särskilt boende, men en lägre andel som är beviljade hemtjänst.

För äldreomsorgen har Skövde en nettokostnad som är väldigt nära standardkostnaden, den kostnad som motiveras av den egna strukturen (-0,2 procent). Det är en nettokostnadsavvikelse som är lägre än både kommungruppen och riket.

Skövdes kostnad för äldreomsorg fördelat på alla invånare över 80 år var 242 102 kronor 2023. Det är en lägre kostnad jämfört med både kommungruppen och riket. Kostnaden per brukare inom särskilt boende var 876 699 kronor, vilket också var lägre både kommungrupp och riket och detta

har gällt över tid. Kostnaden per hemtjänstmottagare var 408 519 kronor vilket däremot är högre än såväl kommungrupp som riket.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning (LSS)

Inom funktionshinderområdet har cirka 550 personer minst en LSS-insats (till exempel bostad med särskild service, daglig verksamhet, personlig assistans, korttidsvistelse) eller boendestöd enligt socialtjänstlagen.

För LSS-verksamheten har Skövde en lägre nettokostnad än vad som motiveras av den egna strukturen (-3,2 procent). Denna bild av en effektiv verksamhet har gällt över tid och även i jämförelse med kommungrupp och riksgenomsnitt.

Kostnadsnyckeltalen per brukare för LSS visar att Skövde har en lägre kostnad för boende enligt LSS (1 038 762 kronor/brukare), men en högre för daglig verksamhet (229 946 kronor/brukare). Den totala kostnaden för insatser enligt LSS fördelat per invånare var högre än riket och kommungrupp. Skövde har en struktur av LSS-insatser som motiverar att få bidrag från LSS-kostnadsutjämningsystemet. Skövde kommun fick utjämningsbidrag på 42 miljoner kronor 2022.

Kostnadsjämförelse 2022	Förskola ²	Fritidshem ²	Grundskola	Gymnasieskola	Äldreomsorg ²	LSS	Individ- och familjeomsorg
Nettokostnadsavvikelse¹	-4,6	-13,0	-6,2	-4,9	-0,4	-3,2	-17,9

¹ Procentuell skillnad mellan redovisad kostnad och strukturårsjusterad standardkostnad

² Inklusive öppen verksamhet

Individ- och familjeomsorg

Skövde kommuns nettokostnad för individ- och familjeomsorg är markant lägre i jämförelse med andra mindre städer och ligger lägre både inom missbruksvård, barn- och ungdomsvård och ekonomiskt bistånd. Likaså är andelen mottagare av ekonomiskt bistånd i kommunen låg i förhållande till mindre städer.

Det finns flera skäl till att kostnaderna för individ- och familjeomsorg är låga i förhållande till både mindre städer och riket i stort och att det har varit så under en längre tid. Det största skälet är att sektor socialtjänst har en stabil organisation med väl fungerande arbetssätt inom de olika verksamheterna. En förutsättning för att kostnaderna ska kunna hållas fortsatt låga är att de väl fungerande arbetssätt som finns kan bibehållas och utvecklas. För att det ska vara möjligt krävs att det finns kompetent personal och att personalomsättningen kan hållas på en rimlig nivå. En alltför hög personalomsättning innebär att för mycket tid får användas till introduktion och upplärning vilket gör det svårt att hålla hög kvalitet i arbetet. Sektorerna har sedan tidigare arbetat med en personalstrategi för att minska personalomsättningen inom främst gruppen socialsekreterare med myndighetsutövning. Som en del i detta använder sektorn arbetstygds-mätningar kopplat till handlägningsarbetet för att säkerställa en rimlig arbetsbelastning. Utmaningen som sektorn ser idag är att rekrytera in socionomkompetens.

De senaste åren har barn och ungdomsavdelningen haft kraftig ökning av anmälningar, utredningar och efterföljande insatser. Trots dessa volymökningar har avdelningen kunnat hålla låga kostnader.

Inom ekonomiskt bistånd är fokus på ett relationellt arbetssätt bland annat genom att träffa klienterna regelbundet och arbeta aktivt med socialt förändringsarbete. Utvecklingen för försörjningsstöd är dock svår att förutse då den är starkt kopplad till konjunkturen och till hur nyanlända lyckas etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Vissa administrativa delar inom handläggningen av ekonomiskt bistånd har automatiserats.

Kostnaderna för externt köpt HVB-vård för vuxna har under några år ökat. En del av ökningen beror på skyddsplaceringar av främst kvinnor och barn, men även inom missbruk och socialpsykiatri. Sektorerna arbetar aktivt med att korta tiden på de externa placeringarna samt ser över hemmaplanslösningar för målgruppen.

Den socialpsykiatriska verksamheten redovisas i den nationella statistiken inom området funktionshinder därav svårare att göra nationella jämförelser inom socialpsykiatrin.

Kommunens kvalitet i korthet (KKIK)

KKIK visar kommunens kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner. Det är ett verktyg för att kommunens invånare ska få information om kvaliteten på den service kommunen tillhandahåller. Verktyget används även som en del i styrningen och verksamhetsutvecklingen och består av ett 40-tal nyckeltal fördelade på tre områden.

- Barn och unga
- Stöd och omsorg
- Samhälle och miljö

Sammantagna resultatet från KKIK 2023 visar på relativt goda resultat inom flera verksamheter. Undersökningen visar även att vi har mycket goda resultat vad gäller kostnader inom barn och unga. Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare.

För att ta del av KKIK:s resultatrapport eller skaffa dig en överblick över hur kommunen ligger till via en sammanställning gå till <https://skovde.se/kommun-politik/kvalitet-och-utveckling/Kvalitetsarbete/Kvalitetsmatning>

¹ Brukarstatistik till Socialstyrelsen, genomsnitt av sista halvåret 2023

² Totalt handlar det om ca 1940 personer som får någon hjälp inom äldreomsorgen.

³ Nyckeltal är utbytt 2018, tidigare användes alla invånare 65 år och äldre som nämnare. 80 år och äldre ger en mer träffsäker bild av äldreomsorgens målgrupp och används allt oftare i offentlig statistik.

Budget 2025–2027

Skövdes finansiella mål är att årets resultat för kommunen ska som ett genomsnitt uppgå till minst 3 procent av skatter och bidrag per år över en rullande sexårsperiod. För planperioden motsvarar 3 procent ett resultat på 127 till 136 miljoner kronor per år. Det budgeterade resultatet för perioden motsvarar 2,9 procent av skatter och bidrag och över en rullande sexårsperiod motsvarar det 3,2 procent. Resultatet för 2025 är 145,5 miljoner kronor.

Sammanställning	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat (miljoner kronor)	145,5	135,9	97,5
Årets resultat (procent av skatter och bidrag)	3,4	3,1	2,2
Skatteintäkter (miljoner kronor)	4 224,7	4 368,9	4 518,7
Ökning av skatteintäkter (procent)	6,4	3,4	3,4
Ökning av kostnader (procent)	3,2	4,0	4,4
Investeringsutgift (miljoner kronor) *	775,8	801,1	442,2
Nettointäkt/kostnad exploateringar (miljoner kronor)	-130,8	-115,4	-11,8

* Exklusive taxefinansierad verksamhet

Ekonomiska förutsättningar

Skatter och statsbidrag

Beräkningen av det ekonomiska utrymmet för 2025–2027 utgår från följande övergripande antaganden:

- Befolkningsunderlaget för budgetåret 2025 baseras på antal invånare den 1 november 2024 (prognos 57 854 invånare).
- Åldersstrukturen följer Skövdes officiella befolkningsprognos.
- Utdebiteringen blir 21:61 under hela planperioden.
- Skatteunderlaget i riket ökar i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prognos.
- Skatteunderlaget i Skövde utvecklas som i riket.
- Bidrag och avgifter inom den kommunalekonomiska utjämnningen beräknas i enlighet med SKR:s prognoser.

Antagandena används som grund när 2025–2027 års intäkter från skatter och generella bidrag beräknas. Skatteunderlagsprognosen bygger på SKR:s bedömningar i cirkulär 24:27, daterat den 26 april 2024.

Skatteprognos (miljoner kronor)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skatteintäkter	3 456,0	3 598,6	3 743,0
Generella statsbidrag *	768,7	770,3	775,7

* Här ingår inkomstutjämnning, kostnadsutjämnning, regleringsbidrag/-avgift, strukturbidrag, införandebidrag, LSS-utjämnning, fastighetsskattebidrag och eventuella konjunkturbidrag samt slutavräkning.

Befolkningsutvecklingen är en av de faktorer som påverkar kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens befolkningsprognos uppskattar antalet invånare per den 31 december varje år. De skatter och bidrag som kommunen får bygger på den faktiska befolkningsmängden den 1 november året före budgetåret.

Befolkningsprognos	2024	2025	2026	2027
Antal invånare 1 nov föregående år	57 771	57 854	57 929	58 100
Procentuell utveckling	0,6	0,1	0,1	0,3

I Sverige finns ett skatteutjämnningssystem som ska garantera alla kommuner likvärdiga ekonomiska förutsättningar oavsett strukturella förhållanden. Skövde kommun har en teoretiskt beräknad strukturkostnad som är lägre än rikets. Det betyder att Skövde kommun bidrar till kostnadsutjämnningssystemet. Samtidigt har Skövdes invånare lägre medelinkomst än riket. Därför får Skövde bidrag från inkomstutjämnningssystemet.

Budgetramar

När kommunens resurser fördelas gäller följande allmänna principer:

- För 2025 är den generella pris- och löneuppräknings fördelad per nämnd. Kvarvarande utrymme, för särskild lönesatsning samt del av internindexuppräknings, är centralt budgeterat och fördelas till respektive nämnd när analyser gjorts. Utrymme för löneökningar och indexuppräknings för åren 2026 och 2027 budgeteras centralt.
- En demografimodell anpassar barnomsorgens, grundskolans, gymnasieutbildningens och äldreomsorgens ekonomiska ramar efter kommunens befolkningsstruktur.
- Kompensation ges för förändringar som beror på nyinvesteringar.
- Kompensation ges för förändringar som beror på ändrad verksamhet, lagliga krav eller förändringar i huvudmannaskap.
- Nämnderna kompenseras för ökade hyreskostnader vid investeringar.
- Verksamheterna ska effektiviseras med 1 procent per år under perioden 2025-2027.
- Politiska prioriteringar

Indexuppräknings

Indexuppräknings	Budget 2025
Pris- och löneindex (2,4 % och 3,5 %)	150 miljoner kronor
Interna tjänster	2,8 - 5,7 procent
Internränta	1,75 procent
Personalkostnadspålägg *	40,55 procent

* Här ingår 0,4 procent för semesterlöneskuden

** Anslaget budgeteras centralt och fördelas efter analys och beslut

Om de generella kostnaderna blir högre än beräknat krävs effektiviseringar eller omDispositioner. Skulle kostnaderna tvärtom bli lägre får nämnden disponera överskottet. Om den tilldelade ramen inte räcker ska nämnden prioritera om i verksamheten.

Avskrivningar görs enligt rak, nominell metod och kapitalkostnader belastar nämnden månaden efter att investeringen tagits i bruk. Principen är att lokalanvändaren ska betala vad lokalerna kostar att äga och driva på lång sikt, det vill säga inklusive erforderligt underhåll. Internhyran beräknas individuellt för varje objekt. Det hyresbelopp som en uppsagd lokal medför ska tillfalla den nämnd som övertar lokalen. Översyn pågår gällande ny internhyresmodell förväntas vara klar under 2024.

Resursfördelningsmodell

Skövde kommun använder demografimodeller för att beräkna resursfördelningen mellan förskola, grundskola, fritidshem, gymnasieskola och äldreomsorg.

Inför budgetåret 2025 har demografimodellen för barn och utbildningsnämndens skolverksamheter omarbetats och aktualiserats. I februari 2024 beslutade kommunfullmäktigen (KF § 25/24) att anta den omarbetade modellen som speglar nuvarande kostnadsnivå och tar hänsyn till strukturella förändringar i demografin som kan påverka kostnaderna inom skolverksamheten. Ersättningen till barn- och utbildningsnämnden utgår faktiska antalet barn och elever som var skrivna i Skövde kommun den 1 januari 2024. Sedan sker avstämning två gånger per år och nämnden ersätts för det faktiska antalet barn/elever. Demografimodellen utgår ifrån hur många barn och elever som är folkbokförda i Skövde kommun. Antalet barn i förskoleåldern kommer att minska under de kommande tre åren medan elever i grundskola och gymnasieskola kommer att öka de kommande tre åren.

Skövdes äldre kommer att bli fler under planperioden vilket påverkar vård- och omsorgsnämnden. Här finns en demografimodell som bygger både på Skövdes befolkningsprognos och på offentlig statistik över äldreomsorgskostnader per invånare över 65 år. Kostnaden för den ökade efterfrågan beräknas med modellen som utgångspunkt. Beräkningen tar hänsyn till alla kostnader – från omvårdnadspersonal och legitimerad personal till ledning, material och lokaler. Detta gäller både hemtjänst, särskilt boende och exempelvis dagverksamhet och korttidsvård. Se demografiutvecklingen under respektive nämnds demografiavsnitt.

Förändringar i budgetramarna

I tabellen nedan visas förändringar av budgetramarna indelade i kategorier. Under planperioden ökar kostnaderna totalt med cirka 440 miljoner kronor.

Effekter av budgetberäkningar (miljoner kronor)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Pris- & löneindexberäkning	150	155	160
Demografiberäkning	26	36	35
Satsningar	34	2	2
Pensioner	-85	-10	10
Effektivisering	-33	-35	-35
Summa	92	148	172
Ökning av skatteintäkter	254	144	150

Värdeöverföring koncernen

Från och med 2021 budgeterar kommunen med en förväntad utdelning på 19 miljoner kronor från Skövde Energi AB.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 februari 2019 (KF§16/19) att göra en värdeöverföring från AB Skövdebostäder. Bolaget väntas under planperioden ge utdelning på 10 till 20 procent av sitt årliga resultat – förutsatt att bolagets överskott medger detta. Skövde Stadshus AB ska därefter ge motsvarande utdelning till Skövde kommun.

I enlighet med lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag måste utdelningen användas inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar. Användningen ska främja integration och social sammanhållning eller tillgodose bostadsbehovet för personer som kommunen har ett särskilt ansvar för. Skövde kommun planerar att finansiera insatser inom följande områden:

- Boendestöd
- Ungdomsboende
- Tryggt boende, natt och larm
- Stödboende missbruksvård

Kommunen har för planperioden 2025–2027 budgeterat 15 miljoner kronor per år för dessa insatser.

Koncernbudget

Riksdagen fattade beslut utifrån propositionen den 25 oktober 2023 att ”Budgeten ska innehålla en redogörelse för ekonomin under budgetåret i de kommunala koncernföretagen” Skövde kommun kommer att inleda arbetet med att ta fram processer och arbetssätt för att skapa en koncernbudget under hösten 2024.

Kommunens budget

Nedan redovisas budgeten per nämnd. För detaljerad information, se respektive nämnd. Budgeten/kommunbidragen lämnas som en nettosumma men nämnderna ska upprätta sin internbudget brutto, inklusive kostnader och intäkter inom befintlig budgetram.

Nämnderna ansvarar för att deras beslutade verksamhet bedrivs inom tilldelad budgetram. För att flytta budget mellan nämnder krävs beslut av kommunfullmäktige. Verksamhets nettokostnader väntas 2025 bli 3 771 miljoner kronor, jämfört med 3 655 miljoner kronor i budgeten för 2024. Det är en ökning med 3,1 procent. I underlaget har nämndernas totala personalkostnad räknats upp med tre procent och

övriga kostnader och intäkter med 2,4 procent. Dessutom finns det centralt avsatta medel i finansverksamheten för att kompensera del av internindexuppräknningen och en generell lönepott. Dessa medel har ekonomichefen rätt att fördela efter beredning i kommundirektörens ledningsgrupp/kommunstyrelsens arbetsutskott/kommunstyrelsens arbetsgivarutskott. Totalt finns 150 miljoner kronor avsatta för ökade pris- och lönekostnader centralt och på nämnderna. För 2025 har 3,4 miljoner kronor avsatts på finansverksamheten för aktiviteter kopplat till kommunfullmäktiges mål.

I tabellen listas kommunbidrag per nämnd för planperioden.

Effekter av budgetberäkningar (miljoner kronor)

	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelsen	618,5	641,8	645,9	651,6
Barn- och utbildningsnämnd	1 498,9	1 550,8	1 548,1	1 566,3
Vård- och omsorgsnämnd	1 205,1	1 254,5	1 264,5	1 272,6
Socialnämnd	261,2	276,6	273,8	271,1
Kultur- och fritidsnämnd	212,0	223,3	225,6	224,2
Servicenämnd	10,2	17,2	9,3	9,4
Bygglovsnämnd	0,5	0,5	0,5	0,5
Kommunfullmäktige	4,8	4,9	5,0	5,2
-Revision	1,8	1,9	1,9	2,0
-Överförmyndare	7,2	7,4	7,7	7,9
-Valnämnd	1,3	0	3,0	0
Summa nämnder	3 821,6	3 978,9	3 985,5	4 010,7
Finansverksamheten	-166,5	-207,8	-64,4	82,3
Verksamhetens nettokostnader	3 655,1	3 771,1	3 921,1	4 092,9

Resultat-, balans- och kassaflödesbudget

Resultatbudget (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens nettokostnader	-3 655,1	-3 771,1	-3 921,1	-4 092,9
Avskrivningar	-290,0	-305,0	-320,0	-335,0
Verksamhetens nettokostnader	-3 945,1	-4 076,1	-4 241,1	-4 427,9
Skatteintäkter enl. riksprognos SKR	3 330,9	3 456,0	3 598,6	3 743,0
Generella statsbidrag enl. riksprognos SKR	640,2	768,7	770,3	775,7
Verksamhetens resultat				
Finansiella intäkter	114,7	125,0	129,7	133,5
Finansiella intäkter - Värdeöverföring, utdelning	34,0	34,0	34,0	34,0
Finansiella kostnader	-159,0	-162,1	-155,6	-160,8
Resultat efter finansiella poster	15,7	145,5	135,9	97,5
Extraordinära poster (netto)				
Årets resultat	15,7	145,5	135,9	97,5
Årets resultat i procent av skatter och bidrag	0,4%	3,4%	3,1%	2,2%

Balansbudget (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Tillgångar			
Anläggningstillgångar (materiella och finansiella)	8 532,3	9 013,4	9 120,6
Förråd	332,0	447,4	459,2
Fordringar	2 317,3	2 317,3	2 317,3
Kortfristiga placeringar	900,0	950,0	1000,0
Kassa bank	16,2	10,1	4,5
Summa omsättningstillgångar	12 097,8	12 738,2	12 901,6
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	4 262,0	4 397,9	4 495,4
Avsättning för pensioner med mera	214,5	215,5	215,5
Långfristiga skulder	6 479,0	6 934,0	6 984,0
Kortfristiga skulder	1 142,3	1 190,8	1 206,7
Summa eget kapital och skulder	12 097,8	12 738,2	12 901,6

Budget för kassaflöde (mnr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	145,5	135,9	97,5
Justering för av- och nedskrivningar	305,0	320,0	335,0
Justering för gjorda avsättningar			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	450,5	455,9	432,5
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-130,8	-115,4	-11,8
Ökning/minskning förråd och varulager			
Ökning/minskning kortfristiga skulder			
Medel från den löpande verksamh.	319,7	340,5	42,7
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillg.	-775,8	-801,1	-442,2
Försäljning materiella anläggningstillg.			
Förvärv immateriella anläggningstillg.			
Försäljning immateriellaanläggningstillg			
Förvärv finansiella anläggningstillg			
Försäljning finansiella anläggningstillg.			
Medel från investeringsverksamheten	-775,8	-801,1	-442,2
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	450,0	455,0	50,0
Amortering av skuld			
Ökning av långfristiga fordringar			
Minskningar av kortfristiga fin.skulder			
Medel från finansieringsverksamheten	450,0	455,0	50,0
Årets Kassaflöde	-6,1	-5,6	28,5
Likvida medel vid årets början	16,2	10,1	4,5
Likvida medel vid årets slut	10,1	4,5	33,0

5

Nämnder

Kommunstyrelsen	38
Barn- och utbildningsnämnd	40
Vård- och omsorgsnämnd	43
Socialnämnd	45
Kultur- och fritidsnämnd.....	48
Servicenämnd	
– skattefinansierad verksamhet.....	50
– taxefinansierad verksamhet.....	51
Bygglovsnämnd.....	52
Kommunfullmäktige.....	53
Revision	53
Överförmyndare	53
Valnämnd	53

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har flera olika roller, och ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över verksamheter i övriga nämnder, kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och ansvarar för uppföljning.

Kommunstyrelsen är också nämnd med ansvar för verksamhetsområden. Ansvarsområdena är bland annat säkerhetsfrågor, samordna demokratiarbetet, arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor, näringsliv, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna, folkhälsoarbete samt barn- och ungdomspolitiskt arbete, juridik, löne- och pensionshantering, IT-frågor, budget och redovisning, finans, upphandling, gator och parker, naturvård, samhällsbetalda resor (kollektivtrafik, färdtjänst, skolskjuts), översikts- och detaljplaner, områdesbestämmelser och strategiska fastighetsfrågor. Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för alla anställda i Skövde kommun.

Driftkostnader

Kommunstyrelsen (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ram föregående år	596 122	618 522	641 756	645 928
Pris- och personalkostnadsindex	22 858	15 503		
Driftkompensation investeringar				
Investeringsrelaterade kostnader	5 303	7 383	6 239	7 700
Budgetprioriteringar	-1 041	6 192	2 150	2 200
Verksamhetsövergångar	-1 739	-1 853	0	0
Effektivisering	-2 981	-3 991	-4 218	-4 259
Årets ram	618 522	641 756	645 928	651 569

Budgetprioriteringar

Tillköp Västtrafik (0,6 miljoner)

Kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat att tilldela medel för att köpa trafiken av busslinjerna 8 och 9.

Skolskjuts (1,2 miljoner)

Västtrafik lägger ned busslinjer, vilket innebär att kommunen måste köpa skolskjutstjänster. En upphandling i ärendet sker under 2024.

Citysamverkan (0,8 miljoner)

Citysamverkan är ett samverkansforum för stadskärnans utveckling. Dess syfte är att skapa ett levande centrum och en attraktiv mötesplats för medborgare och besökare. Skövde kommun och fastighetsägarna har under ett antal år finansierat arbetet i lika omfattning, där varje part stått för 0,5 miljoner kronor per år. För att möjliggöra en mer betydande utveckling behöver finansieringen växlas upp de kommande åren, fortfarande med ambitionen att fördelningen ska delas lika mellan fastighetsägarna och kommunen. De utökade medlen finansierar en tjänst som destinationsutvecklare för stadskärnan, men också aktiviteter, arrangemang och utredningar.

Uppräkningar

Driftbidragen till de kommunala bolagen Next Skövde Destinationsutveckling AB och Balthazar Science Center AB räknas upp med kommunens index. Bidraget till kommunalförbunden Räddningstjänsten Skaraborg och Miljösamverkan Östra Skaraborg räknas upp enligt direktionens förslag.

Risker och osäkerheter i budgeten

På grund av demografiutvecklingen och de ökande pensionsavgångarna står kommunen inför ett stort rekryteringsbehov inom flera yrkesgrupper de kommande åren. Totalt räknar kommunen med att behöva rekrytera cirka 700 nya medarbetare per år de kommande fem åren. Cirka 100 av rekryteringarna är ersättningsrekryteringar för medarbetare som fyller 65 år och som troligen slutar att förvärvsarbeta. Cirka 500 är ersättningsrekryteringar för en beräknad personalom-

sättning på cirka 10 procent, och de resterande 100 är en ökning på grund av demografiutvecklingen. Med tanke på samhällsutvecklingen är det i nuläget svårt att göra en prognos för de framtida behoven. Kommunen ser över nya arbetsätt och metoder samt möjligheter att digitalisera och automatisera arbetsuppgifter.

Inför 2024 års lönerörelse har de flesta av kommunens fackförbund omförhandlat sina löneavtal centralt med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Flera av förbunden återgick till nivåer i avtalen. Nivåerna som parterna har kommit överens om är högre än genomsnittet för löneökningarna de senaste tio åren. Avtalen kommer att leda till högre löneutvecklingskostnader framöver.

En uppskattning av kostnaden för de kommungemensamma förmånerna har gjorts, men de är svårprognostiserade. Förutom nyttjandegraden påverkas kostnaden också av

personalomsättning samt av en eventuell ökning av antalet anställda.

Samhällsbyggnadsområdet är ett bra exempel på att kompetens och kontinuitet är strategiska faktorer för att nå framgång. Erfarna ingenjörer och arkitekter, exempelvis, är en stor bristvara. Varje nyrekrytering innebär dessutom en tempoförlust eftersom leveranser och projekt ofta sträcker sig över flera år och det tar tid att sätta sig in i projekten.

Vuxenutbildningens och arbetsmarknadsenhetens verksamheter bedrivs delvis med statlig finansiering. Om den statliga finansieringen minskar kan det leda till risker och osäkerheter i verksamheterna. Det kan exempelvis handla om minskat eller borttaget statsbidrag för regionalt yrkesvux eller yrkeshögskoleutbildningar. Även minskade lönestöd från Arbetsförmedlingen och ej beviljade projektansökningar kan påverka negativt.

Barn- och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ska fullgöra kommunens uppgifter inom förskoleverksamhet, fritidshem, förskoleklass, grundskola, sjukhuskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och elevhälsa.

Barn- och utbildningsnämnden utövar dessutom tillsyn över fristående förskolor.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt lagar och förordningar, styrdokument samt bestämmelser i nämndens reglemente.

Driftkostnader

Barn- och utbildningsnämnd (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ram föregående år	1 401 847	1 498 858	1 550 795	1 548 140
Pris- och personalkostnadsindex	72 718	47 360		
Demografiberäkning	11 500	10 462	11 500	11 500
Driftkompensation investeringar				
Investeringsrelaterade kostnader förskola	2 689	1 144	0	0
Investeringsrelaterade kostnader grundskola inkl. fritidshem	622	-40	1 353	22 109
Investeringsrelaterade kostnader gymnasium	0	0	0	0
Budgetprioriteringar	25 000	8 000	0	0
Verksamhetsövergångar	-500	0	0	0
Effektivisering	-14 018	-14 989	-15 508	-15 481
Årets ram	1 498 858	1 550 795	1 548 140	1 566 268

Demografi

Nämnden får ersättning enligt gällande demografimodeller (se sidan 42). Det betyder att justeringar görs för varje barn eller elev som börjar eller slutar. Under perioden 2025–2027 kommer antalet barn och unga i åldern 1–19 år att öka med cirka 30 personer. Antalet barn i förskoleålder kommer att minska under perioden, medan antalet grundskoleelever kommer att öka. Även antalet gymnasieelever kommer att öka under perioden.

Barnafödandet minskar jämfört med tidigare år. Det kommer att innebära en negativ demografisk förändring inom förskolan de kommande åren. Detta är en framtida demografisk utmaning som kräver långsiktig resursplanering. Kommunen behöver använda sina samlade resurser mer effektivt, samtidigt som kvaliteten ska bibehållas och verksamheten utvecklas.

Budgetprioriteringar

Barn- och utbildningsnämnden har ett helhetsansvar för perspektivet 1–20 år. Tidiga insatser ger eleverna goda förutsättningar för maximal utveckling och stimulerande lärande.

Tillskott skola (8 miljoner)

Barn- och utbildningsnämnden fick under 2023 en förstärkning på 25 miljoner kronor. Dessa medel har fördelats med 4 miljoner kronor till förskolan, 15 miljoner kronor till grundskolan och 6 miljoner kronor till gymnasieskolan. Inom grundskolan har 3,5 miljoner kronor avsatts till en stärkt elevhälsa.

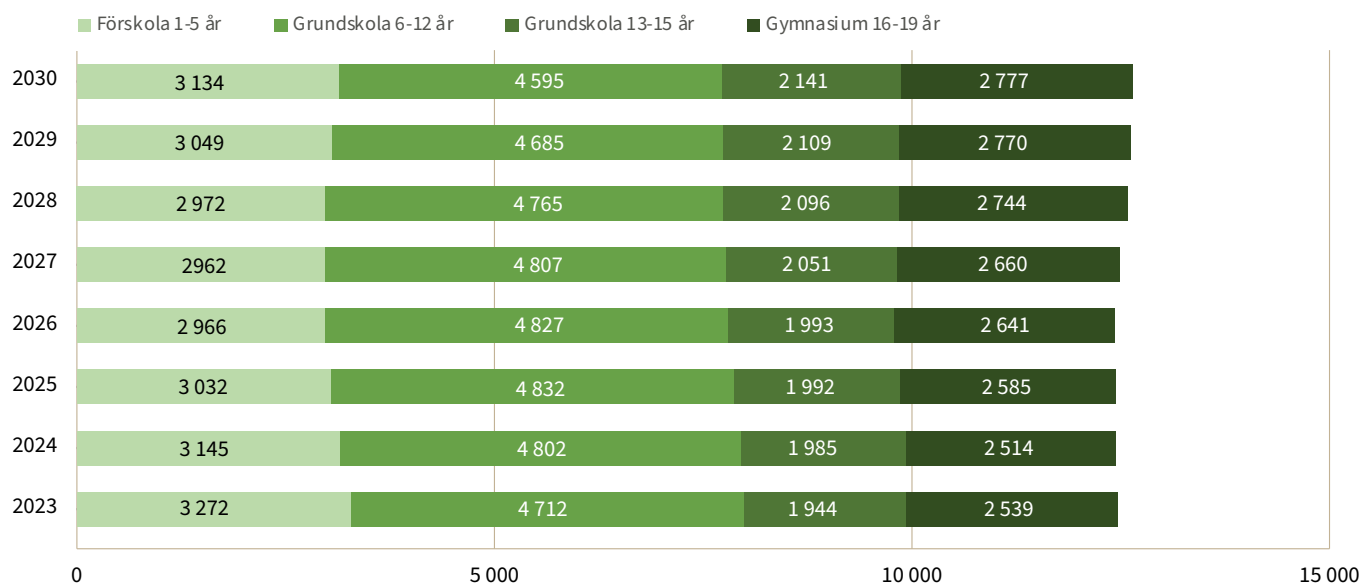
Inom gymnasieskolan ska hänsyn tas till kompetensförsörjningen och till arbetsmarknadens behov. Det innebär att antalet platser ska utökas inom yrkesprogrammen. Yrkesprogram är generellt dyrare än högskoleförberedande program; detta eftersom undervisningsgrupperna är mindre och investeringsbehovet större. Konsekvensen blir därför att kostnaden per gymnasieelev ökar.

För att möjliggöra för alla elever att lyckas i skolan behöver medel satsas på elever med omfattande behov av särskilt stöd och på elever som inte kommer till skolan. Medel behövs för att skapa möjligheter till individanpassad undervisning, små undervisningsgrupper och högre personaltäthet.

Skolan och socialtjänsten har startat ett skolsocialt team som ska bidra till trygghet, ökad närvaro och att elever med en ogynnsam utveckling får stöd i ett tidigt skede. En fungerande skolgång där eleverna lär sig, utvecklas och mår bra är en viktig skyddsfaktor. Det innebär att en fullständig grundskoleutbildning ökar chanserna till vidare studier, deltagande i yrkes- och samhällsliv, god hälsa och välbefinnande genom livet.

Antal barn och elever

Risker och osäkerheter i budgeten

Den demografiska utmaningen är stor inom förskolan; antalet barn har minskat under året och fortsätter att minska jämfört med föregående år. Ett arbete kring lokalutnyttjande och organisation pågår, för att ställa om till det lägre barnantalet.

Att kompetensförsörja verksamheten med behörig personal kommer fortsatt att vara en utmaning. Det är svårt att rekrytera inom flera yrkeskategorier, vilket bidrar till en löneglidning. Det bidrar i sin tur till svårigheter för enheterna att hålla sina personalbudgetar. I förskolan är målet att höja andelen förskollärare i förhållande till andelen barnskötare. Även det kommer att bidra till högre personalkostnader. Dessutom kommer lagändringar att leda till ökade kostnader

för nämnden, och det är osäkert hur dessa ska finansieras.

Från och med läsåret 23/24 är samtliga program i gymnasieskolan högskoleförberedande. Elever måste aktivt välja bort kurser i stället för att som tidigare välja till kurser för att få en högskoleförberedande utbildning. Det är svårt att förutse hur förändringen kommer att påverka gymnasieskolans organisation. En annan förändring är att man ska ta hänsyn till arbetsmarknadens behov när gymnasieskolans program dimensioneras. Det innebär fler platser på yrkesprogrammen och därmed en högre kostnad per gymnasieelev. Det är dock osäkert hur stora statsbidragen blir och hur villkoren kring de riktade statsbidragen kommer att vara utformade.

Prognoser och antaganden i verksamheten

	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal barn i kommunal förskola	2 687	2 763	2 656	2 556	2 498	2495
Antal barn i enskild förskola	383	382	362	349	341	340
Antal barn i pedagogisk omsorg	0	0	0	0	0	0
Antal barn i kommunalt fritidshem	2 514	2 511	2 566	2 585	2 593	2 620
Antal barn i enskilt fritidshem	296	306	320	324	324	328
Antal barn i kommunal förskoleklass	622	630	631	622	602	578
Antal barn i kommunal skola åk 1–9, exklusive anpassad grundskola	5 048	5 115	5 228	5 267	5 283	5 338
Antal barn i enskild grundskola	884	849	867	874	876	886
Antal gymnasieelever	2 194	2 123	2 135	2 152	2 218	2 260
<i>varav folkbokförda i Skövde</i>	<i>1 200</i>	<i>1 199</i>	<i>1 206</i>	<i>1 228</i>	<i>1 294</i>	<i>1 336</i>
<i>varav andel från annan kommun (procent)</i>	<i>45</i>	<i>44</i>	<i>44</i>	<i>44</i>	<i>45</i>	<i>45</i>
Antal elever i anpassad gymnasieskola	70	65	65	65	65	65
<i>varav andel från annan kommun (procent)</i>	<i>51</i>	<i>48</i>	<i>48</i>	<i>48</i>	<i>48</i>	<i>68</i>
Andel elever, folkbokförda i Skövde, som studerar i friskola eller annan kommun (procent)	20	20	20	20	20	20

Vård- och omsorgsnämnd

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för insatser till äldre samt personer med funktionsnedsättning. Verksamheten styrs i huvudsak av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Personer som behöver omvårdnadsinsatser eller annat stöd i sin dagliga livsföring ska så långt det är möjligt kunna leva och bo som självständiga medborgare i samhället. Vård- och omsorgsnämndens insatser ska präglas av trygghet, ansvarskänsla och respektfullt bemötande.

Driftkostnader

Vård- och omsorgsnämnd (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ram föregående år	1 138 336	1 205 140	1 254 501	1 264 544
Pris- och personalkostnadsindex	62 559	37 196		
Demografiberäkning	10 163	9 326	14 469	11 464
Driftkompensation investeringar				
Investeringsrelaterade kostnader gruppboende	-204	11 740	8 469	9 631
Investeringsrelaterade kostnader äldreomsorg	0	0	0	0
Budgetprioriteringar	6 000	4 000	0	0
Verksamhetsövergångar	-330	-850	-350	-350
Effektivisering	-11 383	-12 051	-12 545	-12 645
Årets ram	1 205 140	1 254 501	1 264 544	1 272 643

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
65–79 år	8159	8094	8075	8045	8047	8077	8220	8380
Årlig förändring	-39	-65	-19	-30	1	31	143	160
80+	3484	3617	3794	3944	4079	4197	4289	4360
Årlig förändring	131	135	178	150	135	117	92	72

Demografi

Skövdes befolkningsprognos visar att vi får allt fler äldre invånare. Under planperioden 2025–2027 väntas antalet invånare som är 80 år och äldre öka med 462 personer. De tre åren därefter väntas en ökning med ytterligare 344 personer. Befolkningsökningen inom gruppen 80 år och äldre är under det här decenniet mycket hög (undantaget pandemiåren 2020 och 2021) och kommer att vara som allra högst under 2026 och 2027.

Förändringen väntas leda till ett större behov av hemtjänst, särskilt boende och andra insatser från vård- och omsorgsnämnden. Alla lägenheter på Äldrecentrum Ekedal har nu tagits i bruk och under planperioden planerar kommunen ytterligare en utbyggnad av cirka 40 nya lägenheter. Dessa tas i drift under 2027.

Befolkningsutvecklingen i kommunen kommer också att öka antalet yngre brukare (0–64 år) i verksamheter för personer med funktionsnedsättning. I genomsnitt handlar det om fem till tio nya brukare per år, med varierande behov av personlig assistans, daglig verksamhet, stöd i hemmet, bostad med särskild service med mera. Kommunen behöver därför fortsätta sitt långsiktiga arbete med att bland annat planera bostäder med särskild service för denna målgrupp.

Budgetprioriteringar

Vård- och omsorgsnämnden kompenseras för ett utökat uppdrag till följd av att gruppen äldre invånare växer i kommunen. Kompensationen sker genom en demografimodell som ger cirka 9 miljoner kronor i utökad ram under 2025. Under hösten 2024 kommer kommunen ingå i ett projekt prislappsmodeller tillsammans med Sveriges kommuner och regioner (SKR). I uppdraget ingår bland annat att ta fram en ny demografimodell som bättre korrelerar med åldersstrukturen.

Tillskott (4 miljoner)

Vård- och omsorgsnämnden tilldelas 4 miljoner kronor i budgetprioritering, främst med avsikten att förstärka förutsättningarna för framtida kompetensförsörjning samt volymförändringar inom LSS-verksamheten.

Risker och osäkerheter i budgeten

Kommunen är inne i en period där antalet invånare över 80 år ökar snabbare än tidigare. I denna åldersgrupp efterfrågar mer än 40 procent äldreomsorg i någon form. Ökningen innebär därför både en ekonomisk utmaning och en utmaning i att kompetensförsörja verksamheten. Möjligheter att exempelvis utveckla tekniska hjälpmedel och digitala stöd är en förutsättning för att lyckas. Vissa behov, exempelvis tillsyn nattetid för vissa brukare, är bäst hjälpta av tekniska hjälpmedel och personalresurserna kan därmed fokuseras till brukare med större omvårdnadsbehov.

Det är av stor vikt för nämndens måluppfyllelse att samverkan inom kommunen är god när det gäller samhällsplanering och fastighetsinvesteringar. Detta möjliggör såväl nya

äldreboenden som nya bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning.

Den mest avgörande frågan för nämndens måluppfyllelse är dock kompetensförsörjningen. Konkurrenten om arbetskraften är stor. Utmaningen handlar om att kunna behålla och rekrytera tillräckligt många medarbetare och om att säkerställa och utveckla medarbetarnas kompetens i takt med att komplexiteten i uppdraget ökar.

Vård- och omsorgsnämnden har de senaste åren haft möjlighet att söka flera riktade statsbidrag till äldreomsorgen. Statsbidragen har gjort att nämnden har kunnat arbeta med såväl arbetsmiljöåtgärder som kompetensutveckling. Möjligheten till statsbidragsfinansierade projekt ser dock ut att minska avsevärt till 2025. Äldreomsorgslyftet, som ger förutsättningar att kompetensutveckla personal på arbetstid, avseras dock att fortsätta under åtminstone 2025 och 2026.

Lagförändringar kan framöver komma att påverka nämndens ekonomiska förutsättningar samt dess uppdrag. Den 1 juli 2025 väntas en ny socialtjänstlag börja gälla. En översyn av huvudmannskapet för personlig assistans finns också som förslag, med start den 1 januari 2026.

Under 2023 och 2024 ska kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB) anpassas till EU:s arbetstidsdirektiv. Anpassningen innebär en utmaning för verksamheten i form av mindre effektiva och mer statiska scheman. Tillsammans med de ekonomiska och schematekniska utmaningar som heltid som norm skapar behöver vård- och omsorgsnämnden göra anpassningar för att klara högre personalkostnader.

Prognoser och antaganden i verksamheten

	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 20245	Prognos 2026	Prognos 2027
Äldreomsorg						
Antal lägenheter i särskilt boende (exklusive servicelägenheter)	440	430	448	448	448	488
Antal brukare (hemtjänst och övriga insatser i ordinärt boende)	935	999	1020	1030	1065	1095
Antal timmar beviljad hemtjänst	431 000	454 000	460 000	465 000	480 000	495 000
Insatser enligt LSS						
Antal brukare Bostad med särskild service (inkl. externa placeringar)	217	222	217	223	229	229
Daglig verksamhet (antal brukare)	259	270	280	285	290	295
Antal brukare personlig assistans	123	117	119	117	117	117

Socialnämnd

Socialnämndens uppgift är att stödja, hjälpa och skydda utsatta grupper i samhället. Nämndens ansvarsområde innefattar både förebyggande verksamhet och individuellt inriktad utredning samt behandling. Verksamheten är till stor del lagstadgad och styrs huvudsakligen utifrån socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare (LVM) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Framträdande målgrupper för nämnden är socialt utsatta barn och ungdomar, missbrukare, vuxna som behöver försörjningsstöd samt vuxna med psykisk funktionsnedsättning. Anhöriga till personer med missbruksproblem, anhöriga till vuxna med psykisk funktionsnedsättning samt brottsoffer tillhör också nämndens målgrupper.

Driftkostnader

Socialnämnd (tkr)				
	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ram föregående år	248 832	261 232	276 603	273 837
Pris- och personalkostnadsindex	10 948	6 983		
Driftkompensation investeringar				
Investeringsrelaterade kostnader	0	0	0	0
Budgetprioriteringar	5 200	11 000	0	0
Verksamhetsövergångar	-1 259	0	0	0
Effektivisering	-2 488	-2 612	-2 766	-2 738
Årets ram	261 232	276 603	273 837	271 099

Budgetprioriteringar

Tillskott (11 miljoner kronor)

Nämnden får ett tillskott om 11 miljoner kronor för att kunna hantera den nya lagstiftningen som innebär att även barn som placeras med förälder blir ett eget beslutsärende samt att hantera de nya bestämmelserna kring dygnsvård. Tillskottet är även för fortsatt ökade kostnader gällande placeringar av barn och unga.

Risker och osäkerheter i budgeten

Vissa verksamheter inom socialnämndens ansvarsområde har de senaste åren haft stora svårigheter att klara sig inom den tilldelade budgetramen. För 2022 utökades nämndens ram med 5 miljoner kronor för att klara de ökade kostnaderna för placeringar – framför allt när det gällde familjehem och vuxenplaceringar. För 2023 tillfördes ytterligare medel till familjehemsverksamheten (3 miljoner kronor) och till vuxenplaceringar inklusive relationsvård (5,8 miljoner kronor). Behoven är dock fortfarande större än den tilldelade ramen. Inför 2024 har 3,5 miljoner kronor i centrala medel tillförts. Detta för att starta intensiv familjebehandling som insats för barn och unga i syfte att kunna komma in tidigt och undvika placeringar. Behovet av familjehem är fortfarande stort. Det är särskilt svårt att hitta familjehem till ungdomar med beteendeproblematik. Bristen på familjehem gör att ungdomar ibland får placeras i HVB-vård i stället; då till en dyrare kostnad.

Den så kallade riksnormen för försörjningsstöd höjdes inför 2023 med 8,6 procent. Höjningen rymdes inom den tilldelade ramen. Riksnormen avgör vilken nivå som ska gälla för försörjningsstödet, och fastställs av regeringen inför varje nytt kalenderår. För 2024 har riksnormen ökat med ytterligare 9 procent. Med tanke på det försämrade arbetsmarknadsläget finns det en risk att det utbetalda försörjningsstödet kommer att bli högre än budgeterat. 2024 års höjning av riksnormen kan innebära att Skövde kommuns kostnader för försörjningsstöd ökar med 2,2 miljoner kronor.

En ny socialtjänstlag träder i kraft 2025. Förändringen innebär en stor omställning. Statsbidrag har tillförts för att påbörja omställningsarbetet. Kommunerna har fått information om att riktade statsbidrag kommer att fördelas till och med 2026.

Utredningen En uppväxt fri från våld föreslår en nationell strategi för att bekämpa våld mot barn, inklusive hedersrelaterat våld och förtyck. I utredningen föreslås nya ansvar för kommunerna vad gäller våld mot barn.

God och nära vård är en omställning inom kommunal hälso- och sjukvård som kommer att innebära nya arbetssätt. Omställningen innebär att den kommunala hälso- och sjukvården räknas in i primärvården och att allt mer vård ska utföras på hemmaplan – främst av vårdcentraler och den kommunala hälso- och sjukvården. Detta medför ett större

ansvar och utökade arbetsuppgifter för verksamhetens personal.

Samsjuklighetsutredningen handlar om att flytta ansvaret för vård och behandling av missbruk och beroende från kommunerna till regionerna. I dagsläget är det kommunerna som ansvarar för tvångsvård av personer med beroendeproblematik. Det finns dock förslag om att flytta över ansvaret till regionerna och likställa det med lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT). Kommunerna föreslås i det sammanhanget ansvara för det uppsökande och förebyggande arbetet för målgruppen, samt för boende och sysselsättning.

Det pågår ett stort antal utredningar med förslag som påverkar integrations- och migrationsområdet. Flera av förslagen kommer att påverka kommunen. Ett av förslagen

innebär att personer som omfattas av massflyktsdirektivet för ukrainare ska folkbokföras i respektive kommun. En lägre etableringsersättning föreslås tilldelas de som omfattas av massflyktsdirektivet; däremot ska de inte få del av barnbidrag, underhållstöd och bostadsbidrag. De lägenheter som har tilldelats människor som innefattas av massflyktsdirektivet i Skövde kommun har en högre hyresnivå. Om förslagen går igenom kommer det att innebära ökade kostnader för kommunen.

På regeringsnivå finns det flera förslag på lagändringar som kommer att påverka socialtjänstens arbete när beslut har tagits. Kompetensförsörjningen är redan en stor utmaning och personalbehovet kommer att öka under de kommande åren.

Prognoser och antaganden i verksamheten

	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Barn och unga						
Eget boende Orion (12 platser)						
Antal placerade ungdomar (snitt per år)	7,6	6,2	8	8	8	8
Antal vård dygn	2 568	2 263	3 000	3 000	3 000	3 000
Genomsnittlig nettokostnad per vård dygn	3 342	2 637	2 362	2 409	2 457	2 507
Köpt HVB						
Antal placerade ungdomar (snitt per år)	14,0	16,0	16,0	15,0	14,0	13,0
Antal vård dygn	4 791	5 504	5 279	5 000	5 000	5 000
Genomsnittlig nettokostnad per vård dygn	6 244	6 211	6 386	6 513	6 644	6 777
Familjehem inkl. konsulentstödda exkl. ensamkommande barn						
Antal barn i familjemsvård	52	57	62	62	62	62
Genomsnittlig nettokostnad per familjemsvård	316 192	423 281	548 419	559 388	570 575	581 987
Vuxna missbruk						
Köpt missbruksvård						
Antal placerade personer snitt/månad	11	14	14	14	14	14
Antal vård dygn	3 745	4 627	4 200	4 200	4 200	4 200
Genomsnittlig nettokostnad per vård dygn	2 967	2 775	2 965	3 025	3 085	3 147
Skyddat boende						
Antal placerade personer (snitt/år)	7	8	6	6	6	6
Antal vård dygn	2 350	2 499	2 144	2 200	2 200	2 200
Genomsnittlig nettokostnad per vård dygn	3 214	4 034	4 115	4 197	4 281	4 367

	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Socialpsykiatri						
Egna boenden (boende med särskild service)						
Antal bostäder	40	40	40	40	40	40
Genomsnittlig nettokostnad per plats	573 276	616 561	614 966	627 266	639 811	652 607
Egna boenden (korttidsboende)						
Antal bostäder	13	13	13	13	13	13
Genomsnittlig nettokostnad per plats	318 519	334 781	335 669	342 383	349 230	356 215
Köpta boenden						
Antal placerade (snitt/år)	6,9	5,1	4,0	4,0	4,0	5,0
Genomsnittlig nettokostnad per plats	1 457 826	1 212 157	1 343 750	1 370 625	1 398 038	1 425 998
Ekonomiskt bistånd						
Ekonomiskt bistånd						
Utfall/prognos	23 402	23 306	25 320	27 599	27 600	27 600
Antal hushåll (snitt/år)	259	233	243	260	260	260
Antal hushåll i långvarigt bistånd (snitt/år)	139	125	127	127	127	127
Antal barn i långvarigt bistånd (snitt/år)	89	79	89	89	89	89
Integration						
Ensamkommande barn						
Snitt antal boende på ungdomsboende Fenix	13	13	12	12	12	12

Kultur- och fritidsnämnd

Nämndens uppgift är att ansvara för kommunens verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens relationer med föreningslivet samt för utvecklingen av detsamma. Dessutom ska nämnden fullgöra de uppdrag som Västra Götalandsregionen och Skövde kommun har fastställt för konstmuseet och Göteborgs-Operan Skövdescenen.

Nämndens uppdrag omfattar verksamheter inom kultur, idrott, friluftsliv och fritid för barn, ungdomar och vuxna. Nämnden lyder under bibliotekslagen, museilagen och ansvarar för ärenden enligt lotterilagen.

Hela Skövde kommun ska vara en attraktiv plats att leva och bo i, därav jobbar nämnden för att aktivt bidra till kommunens arbete med gestaltade livsmiljöer i hela Skövde.

Driftkostnader

Kultur- och fritidsnämnd (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ram föregående år	196 317	211 974	223 263	225 551
Pris- och personalkostnadsindex	10 626	3 260		
Driftkompensation investeringar				
Investeringsrelaterade kostnader	3 816	7 246	4 321	668
Budgetprioriteringar	200	550	200	200
Verksamhetsövergångar	2 978	2 353	0	0
Effektivisering	-1 963	-2 120	-2 233	-2 256
Årets ram	211 974	223 263	225 551	224 164

Budgetprioriteringar

Föreningsbidragen för kultur- och fritidsverksamhet räknas upp med cirka två procent för perioden 2025–2027.

Kultur i skolan (0,35 miljoner kronor)

Nämndens ram utökas för att arbeta med "kulturgaranti" i Skövde kommuns grundskola. Detta ska ske genom ett samarbete mellan kultur- och fritidsnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Genom samarbetet skapas en så kallad "Kulturtrappa".

Risker och osäkerheter i budgeten

Skövde är i en tillväxtfas där nya etableringar görs, invånarna blir fler och rekryteringsbehovet ökar. Det betyder att Skövde behöver vara en attraktiv kommun att leva och bo i. Kultur- och fritidsnämnden behöver därmed möta det ökade behovet av en meningsfull fritid samt öka kulturutbudet.

Skövde kommun har satsat på fritidsutbudet genom att tillföra nya arenor och anläggningar för både medborgare och turister. För att bibehålla kvaliteten krävs att de genomförda satsningarna underhålls, att man utökar med rätt sorts anläggningar samt att befintliga anläggningar underhålls, förvaltas och hålls moderna.

Omvärldsläget är osäkert när det gäller framtida prisökningar på insatsvaror samt maskiner och inventarier. Detta kan drabba kultur- och fritidsnämndens verksamheter negativt.

Prognoser och antaganden i verksamheten

	Utfall 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal besökare						
Stadsbiblioteket ^{1,4}	115034	130212	130 000	135 000	140 000	140 000
Stadsteatern/Odeon/Valhall/Freja/Kulturiet ^{1,3,6}	89538	118437	100 000	80 000	160 000	160 000
Kulturfabriken ¹	44 000	57 460	58 000	58 000	58 000	5 8000
Slalombacken (antal betalande besök) ²	4347	7222	15 000	15 000	15 000	15 000
Längdskidspåren (antal betalande besök) ²	18788	22374	30 000	30 000	30 000	30 000
Allmänhetens åkning Billinge hov (antal betalande besök) ²	515	537	1500	1500	1500	1500
Antal utställningar stadsmuseet ³			4	4	4	4
Musikskolan						
Antal elever i undervisning	850	906	940	950	950	950
Antal orkestrar/körer/grupper	42	58	60	60	60	60
Antal arrangemang ⁵			40	45	50	50
Stadsbiblioteket						
Antal utlån huvudbibliotek och filialer		244 047	250 000	255 000	260 000	265 000
Antal utlån e-böcker (nedladdning)		35 259	38 000	40 000	42 000	44 000
Södermalms IP och Lillegården						
Antal bokade verksamhetstimmar konstgräset Södermalms IP ³	1387	1480	1 400	1 500	1 500	1 500
Antal bokade verksamhetstimmar konstgräset Lillegården	2750	3100	3000	3000	3000	3000
Antal bokade verksamhetstimmar naturgräset Lillegården/sportfältet	2700	2700	2 800	2 800	2 800	2 800
Arena Skövde						
Antal besök Arena Skövde bad ⁵	203198	204437	200 000	200 000	225 000	230 000
Antal besök Arena Skövde totalt ^{3,7}	651849	-	1 000 000	1 050 000	1 050 000	1 050 000
Antal arrangemangsdagar Arena Skövde hall ³	106	129	115	125	125	125

¹ Från och med det andra kvartalet 2020 har elektroniska besöksräknare installerats i Kulturhuset och Kulturfabriken samt hos biblioteksfilialerna.

² Antal besök anges per säsong.

³ Verksamheten påverkades av pandemi under 2022.

⁴ Med anledning av pandemin har verksamheten haft färre besökare än normalt.

⁵ Antalet inkluderar alla besökande, i form av betalande gäster, föreningar, publik med mera.

Under 2022 höll verksamheten stängt tre månader på grund av pandemin.

⁶ Ombyggnation i teatern innebär att verksamheten kommer att vara stängd halva året.

Besöksräknare ur drift större delen av år 2023 pga tekniska problem, därav saknas tillförlitlig statistik.

Servicenämnd

– skattefinansierad verksamhet

Servicenämnden ansvarar för ett stort antal kommunala tjänster. Här ingår exempelvis måltid, lokalvård, fastighetskötsel, verksamhetsstöd, gatu- och parkskötsel, skogsskötsel, reparations- och verkstadsarbeten, anläggningsarbeten, ledningsnätsarbeten, fordonsförsörjning och vissa andra efterfrågade tjänster.

Det är också servicenämndens uppgift att försörja kommunens verksamheter med lokaler samt att förvalta fastigheter där kommunal verksamhet bedrivs. Dessutom fungerar nämnden som kommunens beställare vid uppdragsgivna entreprenader.

I servicenämndens ansvar ingår även att utveckla och förvalta de taxefinansierade verksamheterna VA (vatten och avlopp) och det egenägda fibernätet. Nämnden är huvudman för VA-verksamheten.

Driftkostnader

Servicenämnd (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ram föregående år	12 160	10 176	17 243	9 324
Pris- och personalkostnadsindex				
<i>Driftkompensation investeringar</i>				
Investeringsrelaterade kostnader	-1 984	6 067	-7 919	58
Budgetprioriteringar	0	1 000	0	0
Verksamhetsövergångar	0	0	0	0
Effektivisering				
Taxefinansierad verksamhet				
Årets ram	10 176	17 243	9 324	9 382

Budgetprioriteringar

Uppräkning

Servicenämnden är till största delen intäktsfinansierad via internpriser och får uppräkning av dessa för pris- och personalkostnadsökning.

Tillskott (1,0 miljoner)

Servicenämnden får ett tillskott för att möta befintlig och framtida utvecklingen av fastighetsprocessen.

Risker och osäkerheter i budgeten

Omvärldsläget är fortfarande osäkert när det gäller framtida prisökningar. Detta drabbar servicenämndens verksamheter negativt. De områden som påverkas mest är kostnaderna för drivmedel och livsmedel men också för arbetskläder, förbrukningsmaterial och byggmaterial. Inför 2025 aviseras ett högre elpris, vilket ökar elkostnaden för våra fastigheter. Ökningen mildras dock av att flera fastigheter har solceller.

En ny upphandling om snöröjning genomfördes under hösten 2023. En utvärdering kring kraftigt höjda priser pågår, liksom en effektivisering i utförandet. Detta medför en viss osäkerhet kring sektorns snöröjningskostnader inför budgetåret 2025.

Servicenämnden är till största delen intäktsfinansierad via internförsäljning till andra nämnder. För att hålla servicenämndens budget i balans och samtidigt upprätthålla god kvalitet på tjänsterna behöver nämndens priser höjas så att de täcker prisökningar på köpt material och köpta tjänster.

Kompetensförsörjningen är en framtida utmaning som har stor betydelse för nämndens måloppfyllelse. Rekryteringsläget kring vissa befattningar kommer att vara fortsatt svårt. Det råder brist på utbildad personal inom flera yrkesgrupper, exempelvis kockar och drifttekniker inom VA. Utmaningen handlar också om att kunna rekrytera och behålla medarbetare i en hårdnande konkurrens om arbetskraften. Servicenämndens budget inkluderar inte någon stärkt beredskap.

Servicenämnd

– taxefinansierad verksamhet

Inom servicenämndens ansvarsområde finns två verksamheter som är finansierade med externa avgifter (taxor): VA-avdelningen, som ansvarar för kommunalt vatten och avlopp, och Skövde Stadsnät, som ansvarar för fiber. Dessa verksamheter erhåller inga skattemedel, utan Skövde kommun strävar efter full avgiftsfinansiering. Servicenämnden ansvarar för att enheterna klarar sin ekonomi med de intäkter de får, det vill säga att de inte visar underskott.

Servicenämnden har beslutat om riktlinjer för fiberverksamheten samt Riktlinjer för VA-verksamheten (19 nov 2020, §48), där bland annat den ekonomiska styrningen för VA beskrivs. I Skövde kommun beslutas VA-taxan av kommunfullmäktige. Inför 2025 kommer beslutet om taxeökning att tas först efter att Strategisk plan med budget har beslutats. Det betyder att de ekonomiska ramarna för VA-verksamheten bestäms i kommunfullmäktige i samband med beslut om taxan. Det som presenteras nedan är därför en prognos.

Det kommunala bolaget Skövde Stadsnät betalar en ränta som motsvarar internräntan (fastställd av Sveriges Kommu-

ner och Regioner), medan VA-avdelningen betalar kommunens snittränta. Räntekostnaderna för VA beräknas på nettoskulden till kommunen, med kommunens genomsnittliga upplåningsränta. Därför får de ökade räntekostnaderna kraftig påverkan på VA-verksamhetens resultat, och därmed även en direkt påverkan på höjningen av VA-taxan. Detta tillsammans med kommande reinvesterings- och nyinvesteringsvolymerna som påverkar lånet och därmed räntan.

Investeringar

Servicenämnd – taxefinansierad verksamhet (mn-kr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Grundinvesteringar VA	128	108	98	104
Nyanläggning serviser VA	3	3	3	3
Fibernät	8	8	7	7
VA i exploateringsområden	21	11	8	14

Driftkostnader VA-verksamheten

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Taxehöjning	15%	20%	20%	20%
Intäkter	137,2	166,5	201,9	244,6
Kapitalkostnader	25,0	37,4	40,1	42,0
Räntekostnader	23,2	25,1	26,8	27,6
Personalkostnader	31,7	34,0	36,3	38,8
Inköp av vatten, Skaraborgsvatten	24,3	26,4	27,8	29,1
Övriga kostnader	56,3	59,6	62,9	67,0
Resultat	-23,3	-16,0	8	40,1
Budgerat resultat*	-39,7	-55,8	-47,9	-7,8

* VA-verksamheten budgeterar ett negativt resultat.

I kommunallagen (2017:725) 11 kapitlet 12 § står det:

"Om balanskravsresultatet enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande tre åren. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. Lag (2018:600)."

Bygglovsnämnd

Bygglovsnämnden ansvarar för kommunens bygglovsverksamhet och tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen, samt för handläggning av bostadsanpassningsärenden och energirådgivning.

Nämnden ansvarar också för kommunens grundläggande geodata, mätning, kartframställning och GIS-samordning, liksom för namn- och adressättning samt lägenhetsregister.

Dessutom fungerar bygglovsnämnden som kommunens trafiknämnd, med ansvar för lokala trafikföreskrifter samt parkerings- och transporttillstånd.

Den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) hör organisatoriskt till bygglovsnämnden, men har en självständig myndighetsroll enligt fastighetsbildningslagstiftningen.

Bygglovsnämndens verksamheter arbetar för att effektivisera bygglovsprocessen genom ökat kundfokus och bättre medborgardialog. Detta kombineras med hög rättssäkerhet, kvalitet i besluten samt snabb och korrekt information och kommunikation. Arbetssättet medför höga krav på hjälpmedel som databaser för ärenden, kommunikation, planer samt fastighets- och geodata.

Driftkostnader

Byggnadsnämnd (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 20265	Plan 2027
Ram föregående år	500	500	500	500
Årets ram	500	500	500	500

Prognoser och antaganden i verksamheten

	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Bygglov	1 804	1667	1 800	1 800	1 800	1 800
Detaljplaner	8	3	10	10	10	10
Nybyggnadskartor	116	46	50	90	120	120
Utstakning av byggnad	36	40	43	45	50	60
Registrerade förrättningar	113	87	100	100	100	100
Bostadsanpassningsärenden	318	355	310	310	350	350

Budgetprioriteringar

Bygglovsnämnden har en budgetram på 0,5 miljoner kronor för den politiska verksamheten. I övrigt ligger nämndens budget under kommunstyrelsen.

Risker och osäkerheter i budgeten

Bygglovsverksamhet, fastighetsbildning och övriga verksamheter hos nämnden påverkas till stor del av konjunkturen och samhällets utbyggnadstakt. Båda dessa är osäkerhetsfaktorer. En viktig förutsättning för att kunna nå Skövde kommuns höjda mål för bostadsproduktion och nyetableringar är att vi har tillgång till rätt kompetens. Hur snabbt vi genomför Vision Skövde 2040 påverkar i hög grad verksamheten. För balansens skull är det viktigt att ha tillräckliga personalresurser och fungerande verksamhetsstöd.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande församling, med 61 ledamöter som valts i allmänna val. Kommunfullmäktiges arbete leds av dess ordförande. Ledamöter som utses av kommunfullmäktige fungerar som valberedning till styrelser och nämnder.

Revisionen är fristående och oberoende. Den består av politiker som har i uppgift att granska verksamheterna och rapportera direkt till kommunfullmäktige. Revisorerna har ett personligt ansvar men fungerar också som nämnd i vissa frågor. Till stöd för sitt uppdrag har revisorerna sakkunniga biträden. I Skövde kommun är det för närvarande KPMG som fungerar som biträden.

Revision

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper. De har också i uppdrag att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag, mål och gällande föreskrifter. Revisionens budget räknas upp enligt kommunens indexuppräknning.

Driftkostnader – övriga

(tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	4 805	4 901	5 048	5 200
Revision	1 838	1 875	1 931	1 989
Överförmyndare	7 219	7 439	7 659	7 879
Valnämnd	1 300	0	3 000	0

Överförmyndare

Överförmyndare ska utses i enlighet med föräldrabalken. Överförmyndaren i Skövde är juridiskt inte en nämnd, utan ett uppdrag för förtroendevald politiker.

Valnämnd

Valnämndens ansvar regleras i vallagen. I varje kommun ska det finnas en valnämnd – en lokal myndighet som ansvarar för frågor kring allmänna val.

6

Exploatering och investering

Exploatering och investering	56
Långtidsprognos	57
Exploatering.....	58
Investering	62

Exploatering och investering

Det offentliga rummet spelar stor roll i vårt samhälle. Stads- huset, Kulturhuset, Arena Skövde och Billingen är alla exempel på byggnader som är en del av vårt offentliga rum och som utgör viktiga mötesplatser. Historien visar också att våra offentliga rum är föränderliga. Ett exempel är den nuvarande saluhallen, som byggdes 1910 för att tjäna som brandstation men som senare blev fiskaffär, turistbyrå och nu alltså saluhall. Vi har också parkerna, torgen och gatustråken.

I det offentliga rummet ska bostäder samt kommersiella och offentliga verksamheter kunna mötas. Kommande generationer behöver skolor och förskolor medan våra äldre behöver bra bostäder och stimulerande utemiljöer. Även de som inte kan bo i eget boende ska ha en plats; det kan handla om sociala bostäder, gruppboenden eller äldreboenden.

Det är väsentligt att vi integrerar frågor kring utveckling och förändring av de offentliga verksamheterna i samhällsbyggandet. Det gäller hela vägen från strategiska frågor vid översiktlig planering till konkreta beslut om byggnation. Tillsammans bygger vi ett hållbart Skövde där vi skapar förutsättningar för tillväxt och etablering.

För att kunna nå målet om 75 000 kommuninvånare till 2040 behövs fler bostäder. Det kräver i sin tur att mark exploateras och iordningsställs. Befolkningsökningen stärker skatteunderlaget, men ökar också behovet av lokaler för våra kommunala verksamheter. För att behålla vår attraktionskraft som kommun är det viktigt att vi fortsätter att ta hand om vår stad och våra parker, men också att vi skapar nya mötesplatser och förnyar oss.

För att infrastrukturen ska följa kommunens tillväxt investerar Skövde kommun i vägar, busskörfält, cykelvägar och rondeller. Parallellt med detta satsar kommunen även på underhåll av gator och fastigheter för att bibehålla en god standard.

Inom den taxefinansierade verksamheten fortsätter utbyggnaden av fibernätet tillsammans med investeringar i vatten- och avloppsnätet. Investeringarna kommer att påverka avgiftsnivån framöver.

På kommande sidor följer en redogörelse för respektive del i kommunens exploaterings- och investeringsplan.

Långtidsprognos

– rapport och framtida exploaterings- och investeringsbehov

Långtidsprognosen visar behovsutvecklingen fram till 2034. Grupperna för mark och exploatering, infrastruktur och lokaler tar varje år fram en långtidsprognos över exploatering, investering och bostads- samt verksamhetsproduktion. För perioden 2025–2034 ligger ett exploateringsöverskott på närmare 520 miljoner kronor. Skövde förtätas och vi exploaterar områden som redan är etablerade. Detta påverkar anskaffningskostnaden för mark, eftersom marken är dyrare i etablerade områden. Investeringsnivån ligger mellan 576 och 996 miljoner kronor per år, varav av investeringar inom exploatering ligger mellan 30 och 200 miljoner kronor per år. Totalt motsvarar det investeringar på cirka 7,6 miljarder kronor fram till 2034. Leveransplanen för bostäder och verksamheter anger den bedömda och önskade leveransen av så kallat färdiga bostäder och verksamheter. För bostäder innebär definitionen att de är inflyttningsklara. För verksamhetslokaler, däremot, innebär definitionen att anläggningen eller byggnaderna har tagits i bruk.

När det gäller planen för bostäder har utgångspunkten varit det politiska målet om 75 000 invånare till 2040. Målet

innebär att 8 000 bostäder behöver byggas (för detaljer se bilaga 4: Leveransplan). Med kommunens budgeterade resultat och avskrivningsnivåer som grund har kommunen en uppskattad självfinansieringsförmåga för investeringar i ett intervall mellan 400–500 miljoner kronor per år. En betydande andel av kommunens investeringar förväntas därmed finansieras utan nya lån men det slutliga lånebehovet beror på investeringarnas genomförandegrad samt på de framtida ekonomiska resultaten.

För att hålla tillbaka skuldsättningen arbetar kommunen ständigt med att prioritera investeringsbehoven. Flera av våra verksamhetsfastigheter byggdes under 1960- och 1970-talet och har ett stort underhållsbehov. Samtidigt skapar den demografiska utvecklingen investeringsbehov.

I Skövde kommun finns det 280 kilometer gata (1 965 000 kvadratmeter) och 140 kilometer gång- och cykelväg (417 000 kvadratmeter). För att bibehålla tidigare investeringars värde är det viktigt att arbeta strategiskt med underhåll.

Exploatering

Exploateringsverksamheten i kommunen är ett instrument för att via fysisk planering och projektutveckling ställa om användningen av befintliga fastigheter. Detta för att möjliggöra Skövdes expansion med nya bostäder, lokaler och anläggningar för både näringsliv, offentlig verksamhet och privatpersoner. Exploateringsverksamheten är en viktig del i att möta befolkningsutvecklingen och nå Skövde kommuns vision. Under verksamhetsåret analyseras framtida behov och förutsättningar samtidigt som den beslutade leveransplanen genomförs. Därmed revideras leveransplanen varje år. De projekt som finns i leveransplanen ger förutsättningar för marknaden att genomföra projekt. Med anledning av den konjunktur som råder för tillfället innebär det att många av de projekt som har levererats de gångna åren har satts på paus. Summerat finns cirka 1 652 byggrätter för bostäder, fördelat på 1 505 flerbostadshus respektive 147 småbostadshus. Till detta kommer de projekt som nu genomförs enligt nedan.

Bostäder

Pågående bostadsprojekt

Det pågår 28 bostadsprojekt i kommunen. Dessa projekt kommer att leverera cirka 2 300 bostäder, framför allt under perioden 2025–2033. Projekten påverkar exploateringsekonomi enbart under långtidsprognosens första år, och då särskilt inom planperioden 2025–2027. I projektet Trädgårdsstaden etapp 2 återstår några få bostadsbyggnationer samt en mindre del kompletterande infrastrukturbyggnation. I Trädgårdsstaden etapp 3 är alla gator påbörjade och alla fastigheter reserverade men ännu inte sålda. Utbyggnaden av Trädgårdsstaden etapp 4 är påbörjad och kommer att generera utgifter. Under 2024 kommer försäljningen av fastigheter i etapp 4 att starta – då kommer etappen även att generera intäkter.

Projektet Mossagården och Björkebacken etapp 3 har endast mindre utgifter för infrastruktur kvar, men desto större försäljningsinkomster. Här kommer bostadsproduktionen att pågå för fullt under planperioden.

Aftonpromenaden i Vårsås, Tallstigen i Stöpen, Enbärsvägen i Våring och Sidensvansvägen i Lerdala kommer också att ge utgifter för infrastruktur, men enbart blygsamma inkomster. När bostadsbyggnationen startar i projektet Diana

ger det inkomster med en del efterföljande utgifter för infrastruktur. Ett projekt som däremot endast ger små utgifter är Humlevägen. Det projektet har dessutom en övervägande inkomstsida. I projektet Ekedal Norra har byggnationen påbörjats och all infrastruktur är färdig. Inkomster och utgifter för Vadden bedöms infalla helt under planperioden. Projektet Skövde Science City kommer att delas upp i flera delprojekt, där Bostället är den första delen. Det projektet är privat. Även Storegården, Kapellvägen och Snäckan är privata projekt som inte påverkar exploateringsekonomi. Glimmern är också ett privat projekt, men här finns vissa utgifter för utbyggnad av infrastruktur.

Följande projekt väntas avslutas under planperioden: Ekedal Norra, Humlevägen, Hälsans Park, Mossagården, Skövde Science City Bostället, Tallstigen i Stöpen samt Trädgårdsstaden etapp 2.

Planerade bostadsprojekt

Ytterligare ett 30-tal bostadsprojekt planeras i Skövde kommun fram till 2033. Dessa motsvarar cirka 3 200 nya bostäder med leverans under 2028 och framåt. Projekten påverkar exploateringsekonomi framför allt under långtidsprognosens första sju till åtta år. Tyngdpunkten kommer att hamna i periodens mitt (2027), dock med några undantag som beskrivs nedan. Samtliga projekt har ett bedömt utfall inom planperioden 2028–2033.

Skövde Science City rymmer flera delprojekt som i dagsläget är odefinierade, men som kommer att påverka exploateringsekonomi under uppskattningsvis 20 år. Skövde Science City kommer framåt att ge stora leveranser av bostäder och lokaler.

Även Björkebacken etapp 4 i Stöpen kommer med största sannolikhet att inledas i slutet av perioden. Projektet kommer först att ge utgifter men därefter mest inkomster under några år.

Hasslum etapp 4 är ett privat projekt där inkomster från markförsäljning och till viss del även mindre utgifter för infrastruktur kommer inom planperioden. Vasaporten är ett annat projekt där det än så länge råder viss osäkerhet kring eventuella inkomster.

Kommande bostadsprojekt

Med kommande bostadsprojekt menas projekt som är i sin linda men som bedöms ge bostadsleveranser inom perioden fram till 2034. Graden av osäkerhet varierar i projekten. I leveransplanen har cirka 30 projekt tagits upp. Projekten motsvarar cirka 5 000 bostäder som levereras från 2034 och framåt. Dessa projekt påverkar med något undantag exploateringsekonomin, framför allt under långtidsprognosens sista del. Skövdes framtida expansion kommer sannolikt till största delen ske norrut, både för Skövde centralort som rör sig mot Stöpen och de norra tätorterna då dessa ligger i strategiska lägen i förhållande till den expansion som sker i och kring Mariestad.

Verksamheter

Pågående verksamhetsprojekt

I Skövde kommun pågår cirka 15 verksamhetsprojekt. Dessa projekt bedöms leverera cirka 470 000 kvadratmeter färdigbyggd verksamhetsmark under perioden 2025–2033. Projektet påverkar exploateringsekonomin under hela långtidsprognosen. De projekt som ligger helt inom planperioden 2025–2027 är Heden, Timboholm Risatorp och Skogsrovägen Södra. Dessa kommer troligtvis att avslutas under planperioden. I Stallsikens handelsområde återstår endast en tomt. Tomtförsäljningen ger inkomster medan kompletterande gatuarbeten ger smärre utgifter. Heden har färdigställts för försäljning; där återstår bara inkomster. Norra Ryd etapp 1 är i stort sett färdigt vad gäller utbyggnaden av infrastruktur, och projektet ger inkomster fram till planperiodens slut. Norra Ryd etapp 2 och 3 kommer huvudsakligen att innebära utgifter för infrastrukturutbyggnad under planperioden, i samband med att gatunätet börjar byggas ut. Etapp 2 ger dock förhoppningsvis även inkomster. Detsamma gäller för Timboholm Risatorp, som bedöms få inkomster inom planperioden.

I projektet Stallsiken Södra pågår en utbyggnad av infrastruktur, vilket innebär kostnader. Tomtförsäljningen kommer dock att starta under planperioden, vilket kommer att ge inkomster.

För Hasslum Väster Kylaren återstår i princip enbart inkomster, men de dröjer eftersom den återstående tomten är

avsatt till en ny brandstation. Liknande ovisshet råder för Aspelund etapp 3 och Motorblocket, vilket gör att inkomsterna hamnar bortom planperioden och på den bortre halvan av långtidsprognosen. I det förstnämnda projektet är användningen inte helt säker och i det sistnämnda påverkas projektet av att det finns stora behov av att se över gatuinfrastrukturen kring Hasslum.

Planerade verksamhetsprojekt

I dagsläget finns elva planerade verksamhetsprojekt i Skövde kommun. Dessa projekt bedöms leverera cirka 675 000 kvadratmeter färdigbyggd verksamhetsmark från 2025 och framåt. Haganders väg möjliggör utvecklingen av verksamhetsområdet kring nämnda gata. Detta projekt kommer troligtvis att genomföras helt under planperioden. Skogsrovägen Södra gör det möjligt att flytta verksamheter från Skövde Science City, och den största delen av projektet bedöms ligga inom planperioden. En viss utbyggnad av infrastruktur kommer att krävas tidigt i perioden. Karlsro Rödfyr och Risatorp Södra är projekt som beräknas ge underskott både under perioden och totalt sett. Detta beror på omfattande exploateringsutgifter. Båda dessa projekt kommer troligen att avslutas under planperioden.

Kommande verksamhetsprojekt

I nuläget finns tre kommande verksamhetsprojekt i Skövde kommun. Dessa projekt bedöms leverera cirka 135 000 kvadratmeter färdigbyggd verksamhetsmark under perioden 2024 - 2031. Projektet påverkar exploateringsekonomin tidigt respektive sent i långtidsprognosen. Rydskogen etapp 1 kommer troligtvis pågå under planperioden. Skultorps trafikplats och Aspelund etapp 4 hamnar däremot i andra halvan av långtidsprognosen.

Exploateringsbudget 2025–2027

(mnkr)

Bostadsområde/Projekt	2025		2025	2026		2026	2027		2027
	Inkomst	Utgift	Netto	Inkomst	Utgift	Netto	Inkomst	Utgift	Netto
Aftonpromenaden, Vårsås	0,8		0,8	0,5		0,5	0,5		0,5
Aspelund Etapp 3	4,0	3,7	0,4	4,0	0,1	4,0	4,0	0,1	4,0
Aspelund Etapp 4					0,4	-0,4		0,6	-0,6
Björkebacken Etapp 3	12,1	0,4	11,7	1,2	0,1	1,1	1,2	0,1	1,1
Björkebacken Etapp 4				1,5	7,6	-6,1	1,9	3,7	-1,8
Diana		0,1	-0,1						
Ekedal Norra	2,5	1,3	1,2	2,5	0,8	1,7			
Enbärsvägen, Väring		0,1	-0,1	0,3		0,3			
Humlevägen	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1			
Karl Magnussons väg	0,6		0,6						
LIS-område Längen Norra	3,7		3,7	3,3		3,3			
LIS-område Längen Södra		1,2	-1,2				2,0		2,0
Mossagården	10,2	1,7	8,5	0,8	0,7	0,1			
Närlunda, Tidan	0,1		0,1				0,1		0,1
Sidensvansvägen Lerdala	0,2	0,2		0,2		0,2	0,2		0,2
Skövde Science City	31,6	162,5	-130,9	36,8	162,5	-125,7	49,8	162,5	-112,7
Trädgårdsstaden Etapp 2	2,0	3,9	-1,9	2,0	3,1	-1,1			
Trädgårdsstaden Etapp 4	21,5	12,1	9,4	11,7	8,6	3,1	11,4	1,4	10,0
Trädgårdsstaden Etapp 5		2,0	-2,0		0,7	-0,7		0,6	-0,6
Trädgårdstaden Etapp 3	14,2	5,9	8,3		5,1	-5,1		0,5	-0,5
Vadden	2,4		2,4						
Vasaporten	0,7	0,4	0,4	0,7	0,4	0,4			
Östergårdsvägen, Igelstorp		0,7	-0,7	2,2	0,9	1,3	0,3	0,5	-0,3
Östra Skogen		0,7	-0,7		0,5	-0,5		3,5	-3,5
Delsumma	107,1	196,9	-89,8	67,9	191,4	-123,5	71,4	173,5	-102,1

Verksamhetsområde/projekt	2024		2024 Netto	2025		2025 Netto	2026		2026 Netto
	Inkomst	Utgift		Inkomst	Utgift		Inkomst	Utgift	
Hasslum Etapp 4	0,7	0,1	0,6	10,7	4,2	6,5			
Hasslum Väster Kylaren				0,9	0,2	0,7	10,9		10,9
Heden	26,6		26,6						
Locketorp							4,2	41,4	-37,2
Motorblocket		1,6	-1,6	1,4	1,6	-0,2	10,7	1,6	9,2
Norr Karstorpsrondellen	11,6	0,5	11,0						
Norra Ryd Etapp 2	5,0	3,1	2,0	5,0	0,2	4,9	0,8	0,2	0,7
Norra Ryd Etapp 3		17,6	-17,6		10,5	-10,5	4,8	0,1	4,7
Resecentrum Östra		3,9	-3,9	4,1	3,8	0,3			
Skövde flygplats	3,0	1,1	2,0	3,0	0,1	2,9	2,7	0,1	2,6
Stallsiken Södra	16,5	2,2	14,4	5,8	1,3	4,6	0,5		0,5
Stationsvägen, Igelstorp		1,7	-1,7		0,5	-0,5		1,0	-1,0
Timboholm Risatorp	5,5	0,1	5,4		0,4	-0,4			
Delsumma	69,0	31,8	-41,0	30,9	22,7	8,2	34,6	44,3	-9,7
SUMMA	176,0	228,6	-130,8	98,8	214,2	-115,4	106,0	217,8	-111,8

Denna rapport inkluderar investering inom exploatering

Investeringar

Skövde kommun väntas fortsätta växa under de kommande åren. För att hantera denna tillväxt och samtidigt bibehålla en stabil ekonomi har kommunen utarbetat en investeringsbudget för perioden 2025–2027. Investeringsbudgeten för planperioden är framåtlutad, vilket innebär att den tar hänsyn till kommunens väntade tillväxt och behov. Samtidigt är den också återhållsam för att anpassas till de ekonomiska förutsättningarna.

För att uppnå de finansiella målen har investeringstakten behövt anpassas. Det innebär att vissa investeringsprojekt har flyttats fram utanför den aktuella planeringsperioden. Med strategisk och flexibel planering och budgetering kan Skövde kommun möta både den väntade tillväxten och de ekonomiska utmaningarna på ett hållbart sätt.

Totalt uppgår investeringsbudgeten för 2025–2027 till 2 360 miljoner kronor, varav investeringar i taxefinansierad verksamhet uppgår till 341 miljoner kronor.

- Inventarier: 140,5 miljoner
- Fastighetsförvärv: 120 miljoner
- Infrastruktur: 352,6 miljoner
– varav reinvesteringar gata: 75 miljoner
- Lokaler: 1 406 miljoner
– varav reinvesteringar fastighet: 330 miljoner

Fastighetsförvärv

Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter är fortsatt hög. Ett brett och omfattande kommunalt markinnehav är viktigt för att skapa handlingsutrymme för fortsatt samhällsutveckling.

(miljoner kronor)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Fastighetsförvärv	40	40	40

De fastighetsförvärv som budgeten omfattar är både strategiska och taktiska. Strategiska förvärv är sådana som inte kan hänföras till faktiska projekt med planerat genomförande, men som skapar framtida möjligheter. Taktiska förvärv, däremot, är direkt relaterade till projekt med planerat genomförande. Ambitionen bör vara att vara förutseende i de strategiska förvärven så att de taktiska förvärven blir färre. På så sätt kan även kostnaderna hållas nere.

Skövde kommun köper mark på en öppen marknad, vilket kräver att det finns handlingsutrymme när det ges tillfälle att köpa. I budgetramen för 2025–2027 föreslås att de avsatta medlen för fastighetsförvärv ligger kvar med 40 miljoner kronor per år.

Infrastruktur

För att bygga ett modernt samhälle och skapa förutsättningar för tillväxt krävs investeringar i infrastruktur. Det behövs investeringar för nya bostäder och verksamheter som ger utrymme för fler att bo och arbeta i Skövde, men det behövs också investeringar i långsiktigt hållbara trafikslag som kollektivtrafik och cykel. Samtidigt behöver kommunen även investera för bibehållen trafiksäkerhet och framkomlighet. Slutligen bör en tillväxtkommun även göra investeringar för att öka stadens attraktivitet.

Trafikmängden i Skövde har de senaste åren ökat markant. Under vissa tider på dygnet uppkommer flaskhalsar och köer bildas. Prognosen pekar på att trafikmängden kommer att fortsätta öka i takt med att Skövde växer som boendeort och som regioncentrum. För att hantera de ökade trafikmängderna måste kommunen arbeta på två fronter. Först och främst måste vi agera för att göra det mer attraktivt att åka kollektivt och cykla. Samtidigt måste lösningarna för biltrafiken anpassas till de faktiska trafikmängderna.

Infrastrukturinvesteringarna under planperioden 2025–2027 beskrivs utifrån sex fokusområden: Tillväxt, Attraktivitet, Hållbara trafikslag, Trafiksäkerhet och framkomlighet, Reinvesteringar samt IT-infrastruktur. Det bör poängteras att trafikutvecklingen i samhället är svår att prognostisera; detta med tanke på de förändringar som sker i vår omvärld. Det gäller exempelvis förändringar kring klimat, mobilitetsmönster och digitalisering. Historiskt har trafikmängden ökat konstant för varje år. Det vi ser är att detta förhållningssätt är på väg att förändras på både kommunal och nationell nivå. I långtidsprognosen kan dessa förändringar få stor påverkan på projekten när det gäller både omfattning och tidsplan.

TILLVÄXT

Dessa projekt behövs för att kunna fortsätta att exploatera nya verksamhets- och bostadsområden och därmed nå kommunens tillväxtmål.

• **Badhusgatan mellan Staketgatan och Majorsgatan**

Investeringen avser ombyggnation och omgestaltning av gata. Projektet väntar in det som kommande planprogram för Arena Skövde i framtiden pekar ut. Tanken är att Badhusgatan ska bli en mer stadsmässig gata. Utifrån skyfallskarteringen ser man även behov av att sänka vägen för att inte det omgivande området ska vattenfyllas. En sådan sänkning skulle styra vattnet till Garpaparken. Samtidigt förbereder man också för en utbyggnad av kvarteret Motorn, så att gatan är klar tills byggnationen startar. Projektbudgeten har justerats efter att projektet påverkats av kostnadsökningar sedan den ursprungliga kalkylen gjordes. Kostnadsökningarna beror framför allt på inflation och räntehöjningar

• **Genomfart Mariesjö**

Objektet är utpekat i planprogrammet för Mariesjö och gäller den nord-sydliga kopplingen över den befintliga bangården. För att knyta ihop hela området från Hjälvägen i söder till Nollhagavägen i norr behöver man anlägga en ny, genomgående stadshuvudgata. I den södra delen utgörs denna av den befintliga Bangårdsgatan och i norr av den befintliga Södra Metallvägen. Stadshuvudgatans sträckning skapar goda möjligheter för nya kollektivtrafikstråk samt gång- och cykelstråk mellan Skövdes framtida expansionsområden i nordost (Trädgårdsstaden och Stadsskogen) och stadskärnan, Volvo, Skaraborgs regemente och andra större målpunkter i söder. Stadshuvudgatan får också en östlig anslutning till den befintliga trafikplatsen vid väg 26, samt en västlig anslutning till Mariestadsvägen via dagens viadukt under järnvägen.

• **Trafikplats Energiverket**

Den nuvarande cirkulationen är en enkel cirkulation utan teknisk koppling till intilliggande värmeverk och de etableringsytorna som nu planläggs söder om och snart även väster om den. Den nuvarande utformningen ger heller inte den trafiksäkra miljö som behövs när längre, tunga fordon väntas i en alltmer blandad trafikmiljö.

• **Trafikplats Komponentvägen**

Skövde kommun och Trafikverket har tillsammans genomfört en trafikflödeskontroll. En underliggande utredning av den närliggande trevägskorsning som i dag finns för trafik in och ut från Aurobay (Volvo PV) och via Södra Aspelundsvägen visar att korsningen kommer att ge vissa större trafikproblem på väg 26 när trafikmängden till och från områdena Timboholm och Risatorp ökar. Detta objekt behöver därför samordnas med en ombyggnation av Timboholmsrondellen.

• **Trafikplats Grönedal**

Kommunen som väghållare kan i dagsläget inte upprätthålla ett nödvändigt trafiksäkert flöde på platsen. Anledningen är att trafikmängden av tunga fordon ökar kraftigt till och från Varolavägen sett från Aspelundsvägen. Tre olika faktorer skapar en stor kommande påverkan och förändring av trafikmängden i området. Det gäller den exploatering som pågår i området Timboholm och Risatorp, etableringen av en bussdepå som är under uppbyggnad och den i närtid planerade etableringen av stor och tung åkeriverksamhet direkt öster om bussdepån..

• **Trafikplats Åtorpsvägen**

Den befintliga in- och utfarten mot Varolavägen är inte trafiksäker sett till den mängd fordon som väntas i och med en ny bussdepå och den trafikmängd det innebär samt trafik för de i närtid tillkommande verksamheter på samma gata.

ATTRAKTIVITET

Dessa projekt gäller reinvesteringar i och utveckling av befintliga stads- och parkmiljöer. En attraktiv stad skapar tillväxt eftersom attraktivitet är en viktig del när människor exempelvis väljer bostadsort.

- **Lekplatser**

Projektet avser reinvestering, uppdatering och utveckling av lekplatser i kommunen. Kommunen har ungefär 60 lekplatser med varierande underhållsbehov. Underhållsplaner görs utifrån löpande besiktningar. Om investeringarna uteblir kan lekplatser behöva tas bort av säkerhetsskäl. En del av dessa investeringar gäller också nya lekplatser, samt kompletteringar av lekplatser runt om i kommunen – bland annat i yttertätorterna där önskemålen och behoven är stora.

- **Centrum- och parkåtgärder**

Projektet Centrumplanering är ett viktigt verktyg för att genomföra mindre åtgärder när behov uppstår under pågående budgetår. Satsningen Parkanpassningar syftar till att förstärka, utveckla, trygghetsäkra och tillgängliggöra våra parker. Ju tätare Skövde blir som stad, desto viktigare blir dessa investeringar för att behålla stadens attraktionskraft.

- **Torget i Ryd**

Medel tillförs till torget i Ryd för att skapa en attraktiv och välkomnande miljö.

- **Yttertätorter**

Projektet är ett led i att fortsatt stärka attraktiviteten i kommunens yttertätorter. För perioden 2025–2027 satsar kommunen ytterligare sex miljoner kronor på projektet för att förbättra elljusspår. Mer om projektet finns att läsa på <https://skovde.se/tatorterna/>.

- **Sandtorget/Torggatan**

En av de viktigaste funktionerna för centrala Skövde är att vara en attraktiv mötesplats för hela regionen. När stadsmiljön tillgodoser människors behov blir den också välkomnande. Som ett led i att skapa en attraktiv och välkomnande stadsmiljö finns det behov av att utveckla Sandtorget. Ytterligare studier, beslut och kalkyler behöver tas fram för att konkretisera projektet. Med anledning av det ska budgeten ses som en grov bedömning.

- **Karstorsområdet**

Kommunen har blivit uppvaktad med frågor och tankar kring Karstorsområdet. Området berör många intressenter och det är därför värdefullt att det görs tillgängligt. För att tydliggöra behov och framtida användning av området föreslås en utredningsbudget för 2025.

HÅLLBARA TRAFIKSLAG

Investeringarna under denna rubrik syftar till att förbättra de hållbara trafikslagen och göra dem mer attraktiva. Åtgärderna knyter bland annat an till kommunens kollektivtrafikplan, cykelplan/cykelstrategi samt laddinfrastrukturplan.

- **Kollektivtrafik**

Detta är en generell post för förändring och utveckling av kollektivtrafik och hållplatser. Här ryms även åtgärder som signalprioritering och annat som direkt kan härledas till kollektivtrafik. Projektet gäller utbyggnader, ombyggnader och tillgänglighetsanpassningar. Som väghållare ansvarar kommunen för att bygga ut hållplatser – därför är det viktigt att det avsätts medel för dessa åtgärder.

- **Cykelåtgärder cykelplan**

För att fullfölja kommunens cykelstrategi och cykelplan krävs investeringar i vårt cykelvägnät. Sådana investeringar kan bestå av fler länkar, bredare gång- och cykelvägar, bättre cykelparkeringar med mera. Åtgärdsplaner tas fram löpande med strategin och planen som grund. Budget höjs under planperioden för att omfatta även yttertätorter enligt cykelstrategi/cykelplan.

TRAFIKSÄKERHET OCH FRAMKOMLIGHET

Dessa investeringar syftar till att höja trafiksäkerheten och framkomligheten i vägnätet. Kommunen har under flera år arbetat för bättre framkomlighet på vägnätet och planerar även de kommande åren för stora investeringar.

- **Trafikanordningar**

Projektet rymmer många mindre delprojekt, bland annat trafiksäkerhetshöjande åtgärder, digitalisering av en anläggning, trafiksignalarbete, mindre trimningsarbete, reinvesteringar i vägmärken och vägvisningar med mera. För att kunna ta hand om befintliga anläggningar samt svara upp mot åtgärder under året är denna pott viktig i den totala budgeten.

- **Dagvattenhantering Solrosvägen**

När vi har byggt gatorna i detta område har vi inte fullt ut tagit hänsyn till den befintliga detaljplanen och hur dagvatten ska hanteras. Bland annat har kommunen höjt gång- och cykelvägen och satt kantsten, vilket gör att vattnet tar fel väg. Problemet med dagvatten på Solrosvägen rör främst två av fastigheterna i området. Dessa fastigheter översvämmas av dagvatten från gatan cirka två gånger per år. Ett förslag till lösning behöver utredas, och eventuellt behöver man även göra en dagvattenutredning för området.

- **Dagvattenhantering Vasaporten**

Vid kraftigt skyfall rinner vatten in i Vasaporten. Utifrån dagvattenutredning får åtgärder formuleras för att hantera problemet.

REINVESTERINGAR

I denna grupp samlas investeringar som görs för att bibehålla och återställa värdet av befintliga anläggningar.

- **Vägunderhåll (beläggning, bro och belysning)**

I Skövde kommun finns det 280 kilometer gata (1 965 000 kvadratmeter) och 140 kilometer gång- och cykelväg (417 000 kvadratmeter). För att bibehålla tidigare investeringars värde är det viktigt att arbeta strategiskt med underhållet.

- **Vandringsleder och naturreservat**

Sektor samhällsbyggnad förvaltar de kommunala naturreservaten och Billingeleden. Det har inkommit synpunkter på dåligt underhållna anläggningar. Därför avsätter kommunen medel för att rusta upp anläggningarna. Många av de anläggningar som finns i dag anlades för flera decennier sedan. Det finns alltså ett behov av att under några år göra en insats för att förbättra dessa anläggningar. Några exempel på anläggningar är trapporna vid Silverfallet, fågeltornet på Blängs mosse och utsiktsplatsen vid södra brottet.

- **Styrning belysning LED**

I kommunens tätorter finns det 9 000 gatubelysningsarmaturer som behöver bytas ut – dels med tanke på den energiotmaning som finns, dels med tanke på att det sker en utfasning av ljuskällor. Samtidigt som vi byter ljuskällor till led förbereder vi systemet för att kunna styras på ett smartare sätt i framtiden.

INFRASTRUKTUR IT

I denna grupp ingår större investeringar, som sker ungefär vart femte år, för generationsskifte av datacenterhårdvara. Däremellan sker även mindre investeringar för eventuell utbyggnad och byte av övrig hårdvara. Även dessa ingår i gruppen.

Lokaler och övriga investeringar

Skövde kommun är en attraktiv kommun som har ambitionen att fortsätta växa. När befolkningmängden ökar växer generellt sett också behovet av platser i våra välfärdslokaler. 2024 års befolkningsprognoser för den kommande planperioden visar att invånarantalet i de yngre åldrarna (1–5 år) inte kommer att växa i samma takt som tidigare prognoser visat. Däremot ökar antalet i de äldre grupperna, framför allt i gruppen 80 år och äldre. Att förutsäga befolkningsutvecklingen är en svår konst. Även när prognosarbetet bygger på gedigna modeller är det svårt att förutse hur många barn som kommer att födas och hur många människor som kommer att flytta till eller från Skövde.

Förutom de investeringsbehov som är kopplade till tillväxt och demografi finns också behov av investeringar som bidrar till att uppfylla ambitionen om ett gott liv i alla åldrar. Det kan exempelvis handla om mötesplatser och upplevelser som berikar våra liv.

Här följer en beskrivning av de lokalinvesteringar och övriga investeringar som planeras för planperioden:

BARN OCH UTBILDNING

- **Frösve grundskola F–6 inklusive idrottshall**

Under den kommande planperioden planerar kommunen att ersätta vissa av lokalerna på Frösve skola. Anledningen är att den tekniska statusen har visat sig vara undermålig i delar av skolan. Den nuvarande idrottshallen är tänkt att göras om till en annan typ av skollokal. Därför kommer en ny idrottshall att byggas i en fristående byggnad på skolgården.

- **Grundskola Skövde Science City**

En ny grundskola, inklusive anpassad skola för årskurs 7–9, planeras byggas i Skövde Science City under den kommande planperioden. Skolan ska stå färdig till skolstarten hösten 2027. Skolan kommer att möta behovet av den befolkningsökning som väntas ske i åldrarna 13–15 år.

Förstudie/lokalutredning

Skultorps skola inklusive sporthall

Fem miljoner kronor finns avsatta under planperioden för att ta fram detaljplan och förprojektering av en ny F–6-skola inklusive sporthall i Skultorp. Under 2024 kommer arbetet att fokusera på var skolan bör placeras geografiskt.

Gymnasie- och introduktionsplatser

Två miljoner kronor budgeteras under planperioden för en förstudie som tar ett helhetsperspektiv kring gymnasie- och introduktionsplatser. Förstudien ska konkretisera var utbildningsplatser långsiktigt bör tillföras och vilken inriktning de bör ha. Studien ska också innehålla en plan för de gymnasieskolor som Skövde kommun har idag.

VÅRD OCH OMSORG

• Bostad med särskild service

För att möta behovet av bostäder med särskild service investerar kommunen i tre gruppboendestäder. Den första väntas stå färdig i början av 2025 och den andra i början av 2026. Därefter finns det behov av fler platser även 2027.

• Äldreboende

Befolkningsprognosen visar att antalet äldre kommer att fortsätta öka. Enligt prognosen kommer fler platser i äldreboende att behövas under 2027. För att kunna möta behovet investerar kommunen i en utbyggnad av 40 äldreboendeplatser på fastigheten Motorn 2.

Medborgare och samhälle

• Södermalms IP etapp 2

Projektet gäller en modernisering och anpassning av Södermalms idrottsplats för att utöka träningsmöjligheterna för barn och unga samt möta Svenska Fotbollförbundets kriterier – detta för att möjliggöra långsiktigt spel i Superettan. Projektet genomförs i etapper under åren 2023–2025. I budgeten för 2025 utökas projektbudgeten med ytterligare 60 miljoner kronor för att genomföra projektet.

• Friidrottsanläggning

En ny friidrottsanläggning ska anläggas och lokaliseras på Lillegården. Den nya friidrottsanläggningen ska möjliggöra samtliga grenar inom friidrott. Den ska också tillgodose dagens behov hos föreningar och skolor. Den nya anläggningen ska uppföras på ett sätt som möjliggör enklare tävlingar.

ÖVRIGT

• Tidanbadet

Tidanbadet är undermåligt och har haft ett renoveringsbehov under en längre tid. En förstudie har gjorts – den visar att omfattande åtgärder behövs. I projektet ingår att ersätta bassänger och reningsverk.

• Billingebacken

Det är avsatt en investeringspott om 20 miljoner kronor till Billingebacken.

• Västerhöjds kök

Västerhöjds nuvarande kök och matsal är undermåliga på flera sätt. Lokalerna är bland annat för små för den mängd portioner som tillagas i dag. I projektet ska matsal och kök omlokaliseras till en annan del i fastigheten, för att på så sätt uppnå en bättre måltidsmiljö och arbetsmiljö samt skapa möjlighet till ett högre lokalutnyttjande. Denna flytt av kök och matsal löser även de nuvarande problemen kring matleveranser och sophantering. I projektet ingår också att ersätta de skollokaler som den nya köks- och matsalsverksamheten kommer att ta i anspråk. Under projekteringen av Västerhöjd har det framkommit fördyrande omständigheter. Det innebär att ett omtag behöver göras för att säkerställa att projektet bidrar till en bra helhetslösning på Västerhöjd.

• Samlokalisering Käpplunda

På fastigheten Käpplunda 1 ska en verksamhetslokal byggas för att lösa en samlokalisering av flera verksamheter. Samlokaliseringen innebär att sektor vård och omsorgs administrativa personal inom LSS flyttar ur sina externt hyrda lokaler, att daglig verksamhet flyttar från sina lokaler på Hasslum samt att en del av socialtjänstens verksamheter flyttar ur sina externt hyrda lokaler.

REINVESTERINGAR

Skövde kommun äger och förvaltar i dagsläget cirka 500 000 kvadratmeter lokalyta. Av dessa äger kommunen cirka 460 000 kvadratmeter. Behovet och omfattningen av reinvesteringar och underhåll varierar från år till år. Under den kommande planperioden är nivåerna högre än tidigare år. Det beror bland annat på prisökningar men också på att man planerar större underhållsåtgärder kopplade till exempelvis Arena Skövdes motionsbassänger och Stadshusets tak.

Utifrån kommunfullmäktiges mål har budgeten för kommande planperiod förstärkts. Förstärkningen avser tekniska investeringar som möjliggör investeringar i energieffektiviseringsåtgärder och i egenproducerad el.

Utgiftsramar för lokal- och anläggningsinvesteringar 2025–2027

Kategori (miljoner kronor)	2025	2026	2027	Totalt under planperioden
Barn och utbildning	197	192		389
Vård och omsorg	35	81	77	193
Medborgare och samhälle	86			86
Reinvesteringar och övriga fastighetsinvesteringar	177	157	137	471
Övriga fastighetsprojekt	65	142	60	267
Totalt	560	572	274	1406

INVESTERINGAR I TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET

För den taxefinansierade verksamheten uppgår planperiodens investeringar till totalt 241 miljoner kronor. För vatten- och avloppsverksamheten uppgår den totala investeringsvolymen för den kommande planperioden till 319 miljoner kronor. Av den sistnämnda summan investeras cirka 40 miljoner kronor per år i att förnya befintliga vatten- och avloppsanläggningar – detta för att återställa och upprätthålla anläggningarnas värde. Utöver detta tillkommer investeringar i utbyggnad av vatten och avlopp i exploateringsområden.

Fiberutbyggnaden och underhållet av den fortsätter.

Driftkompensation

Nämnderna kompenseras till viss del för sina investeringskostnader, förutom när det gäller reinvesteringar i inventarier som finansieras inom ram. Totalt belastar investeringarna nämndernas drift med cirka 85 miljoner kronor under 2025–2027. Då ingår inte driftkostnader för investeringar som tas i bruk efter 2027. I de kalkyler som ligger till grund för nämndernas driftkompensation ingår en internränta, som för 2025 är satt till 1,75 procent.

Medfinansiering

Medfinansiering är när kommunen helt eller delvis, finansierar statlig infrastruktur. Medfinansieringen innebär ett gemensamt ansvarstagande för finansiering och genomförande av infrastruktur. I kommande planperiod ligger tre cirkulationsplatser med, Timboholm, Segerstorp och Karstorp.

Investeringsbudget 2025–2027

(mnkr)	Total projekt- budget ¹	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Inventarier				
Kommunstyrelsen		3	3	3
Barn- och utbildningsnämnd		12	17,5	26
Vård- och omsorgsnämnd		3,3	3,3	10,3
Socialnämnd		0,5	0,5	0,5
Kultur- och fritidsnämnd		5,0	5,0	5,0
Servicenämnd		14	14,3	14,4
Summa inventarier		37,7	43,6	59,2

Fastighetsförvärv	40,0	40,0	40,0
--------------------------	-------------	-------------	-------------

Infrastrukturinvesteringar

Reinvestering gata				
Gata	löpande	25	25	25
Vandringsleder, naturreservat och alléer	7,8	3,3	0,5	0,5
Styrning för belysning och LED-belysning	40	10	10	0
IT investeringar	löpande	9	4	3

Tillväxt, exploatering

Badhusgatan mellan Staketgatan och Majorsgatan (Motorn)	33	33		
Genomfart Mariesjön	30	5	25	
Trafikplats Energiverket	15		1	14
Trafikplats Komponentvägen	24		24	
Trafikplats Grönedal	11	11		
Trafikplats Åtorpsvägen	17	1	16	

(mnkr)	Total projekt- budget ¹	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Attraktivitet				
Lekplatser	löpande	3	3	3
Centrum och parkåtgärder	1	8	7,5	7,5
Torget i Ryd	löpande	1		
Övrigt				
Yttertätort	36	7	2	2
Sandtorget/Torggatan	30	1		
Karstorsområde		0,5		

Hållbara trafikslag

Kollektivtrafik				
Kollektivtrafikåtgärder	medfinans ²	4	4,5	2
Cykel				
Cykelåtgärder cykelplan	löpande	6	15	5

Trafiksäkerhet och framkomlighet

Trafikanordningar	löpande	7	7	7
Dagvattenhantering Sol Solrosvägen	1		1	
Dagvattenhantering Vasaporten	3	3		
Övrigt	0,3	0,3		
Summa infrastruktur		138,1	145,5	69

(mnkr)	Total projekt- budget ¹	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Lokal- och anläggningsinvesteringar				
Barn och utbildning				
Frösve grundskola inkl. idrottshall	135	65	70	
Grundskola F-6 inkl. sport-hall Skultorp	5 (330)			
Grundskola 7-9 inkl. anpassad skola Skövde Science City	312	130	122	
Gymnasie- och introduktionsplatser	150–255	2		
Summa barn och utbildning	927–1032	197	192	
Vård och omsorg				
Utökning/nybyggnation 40 äldreboendeplatser	145	8	60	77
Gruppboestad 2026–01	29	17		
Bostad med särskild service 2027	31	10	21	
Summa vård och omsorg	205	35	81	77
Medborgare och samhälle				
Södermalms IP etapp 2	150	81		
Friidrottsanläggning Lillegården	45	5		
Summa socialtjänst	195	86		

(mnkr)	Total projekt- budget ¹	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Övrigt				
Reinvestering fastighet inkl. kök	löpande	130	110	90
Verksamhetsanpassningar (generell investering)	löpande	3	3	3
Finansierade investeringar	löpande	2	2	2
Tekniska fastighetsinvesteringar	löpande	40	40	40
Pedagogisk utemiljö, skolgårdar	löpande	2	2	2
Västerhöjds kök, matsal och ersättningsytor	96		60	
Tidanbadet	15	5		
Samlokalisering Kåpplunda	205	60	82	60
Summa övrigt		242	299	197
Summa lokal- och anläggningsinvesteringar		560	572	274
Summa investeringar		775,8	801,1	442,2
Taxefinansierad verksamhet				
Skövde vatten & avlopp, VA Grundinvestering	löpande	108	98	104
VA Nyanläggning serviser	löpande	3	3	3
Fibernät	löpande	8	7	7
Summa taxefinansierad verksamhet		119	108	114
Medfinansiering³				
Timboholm		0,5	9,5	
Segerstorp	6	0,5	5,5	
Karstorp	6	0,5	0,5	5
Summa medfinansiering		1,5	15,5	5

¹ I den totala projektbudgeten ingår budget utanför budgetperioden.

² Trafikverket är medfinansierare.

³ Kommunen är medfinansierare till Trafikverkets anläggning

7

Bilagor

Bilaga 1 – Befolkningsprognos	74
Bilaga 2 – Vision Skövde 2040.....	76
Bilaga 3 – Långtidsprognos	78
Bilaga 4 – Leveransplan	80

Bilaga 1 – Befolkningsprognos

Befolkningsprognoserna används bland annat för att planera behovet av kommunal service på ett strategiskt och långsiktigt sätt. Prognoserna ger vägledning när antalet skolplatser i Skövde kommun planeras, och svarar på när och var i kommunen platserna behövs. På samma vis används prognoserna för att planera framtida behov av äldreomsorg.

Prognosmodell

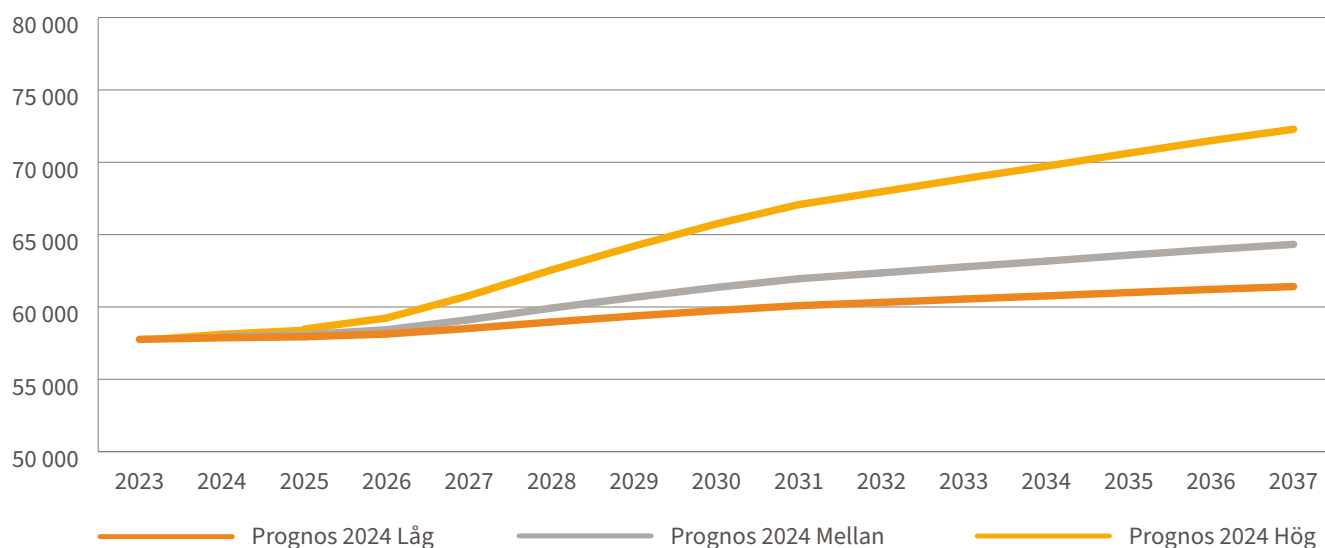
För att kunna göra en bedömning av framtida behov, beställer Skövde kommun varje år en befolkningsprognos från Sweco. Befolkningsprognosen 2024 beställdes utifrån tre scenarier:

- Ett lågscenario som innebär en årlig befolkningstillväxt om 0,5 procent per år i genomsnitt för perioden 2025–2034. Lågalternativet utgår ifrån hur befolkningstillväxten sett ur det senaste året.
- Ett mellanscenario som innebär en årlig befolkningstillväxt om 0,9 procent per år i genomsnitt för perioden 2025–2034. Mellanscenario utgår ifrån hur Skövdes befolkningstillväxt sett ut i genomsnitt de tio senaste åren.
- Ett högscenario som innebär en årlig befolkningstillväxt om 1,6 procent per år i genomsnitt för perioden 2025–2034. Högscenariot utgår ifrån att uppnå en vision om att Skövde kommun ska ha 75 000 invånare 2040.

Sweco Strategy AB har på uppdrag av Skövde kommun tagit fram en befolkningsprognos för 2024–2034, som redovisas i denna bilaga. Prognosen utgår från Skövdes befolkning den 31 december 2022.

Befolkningsprognosen utgår från vissa antaganden om nyproducerade, inflyttningsklara bostäder under 2024–2034. Dessa antaganden är i linje med leveransplanen (se bilaga 4). Sweco Strategy använder sedan en beräkningsmodell för antaganden om mängden och sammansättningen av personer som flyttar in i nyproducerade bostäder. Det är dessa parametrar som ligger till grund för befolkningsprognosen. Övriga antaganden har gjorts av Sweco Strategy AB utifrån Statistiska centralbyråns historiska data och prognoser över fruktsamhet, dödlighet samt in- och utflyttning.

Befolkningsprognos 2023-2037

Bilaga 2

– Vision Skövde 2040

TILLSAMMANS FÖRVERKLIGAR VI DRÖMMAR OCH FÅR SKÖVDE ATT VÄXA

Skövde är och har alltid varit en viktig mötesplats – ett centrum för innovation och laganda. Här satsar vi stort och växer med kraft. Tillsammans förverkligar vi drömmar.

I Skövde finns drivet att utforska och skapa nytt. Vi växer hållbart med hänsyn till kommande generationer. Vi hittar balansen mellan hårda och mjuka värden.

I Skövde har vi modet att lyssna och leda. Vi visar vägen och inspirerar till utveckling både i och utanför vårt område. Tillsammans med andra når vi längre.

I Skövde tror vi på varandra. Vi vill att alla ska kunna mötas och växa på sina villkor. I Skövde är varje människa viktig och välkommen.

Fokusområden

För att uppfylla visionen behöver vi ta rejäla kliv framåt. De områden som vi vill trycka särskilt på kallar vi för fokusområden.

INNOVATION

Vi utmanar gamla spelregler, bryter ny mark och använder idéutveckling och innovativ teknik för att driva omställningen till ett hållbart samhälle.

Tillsammans skapar vi ett konkurrenskraftigt näringsliv och en samhällsutveckling i framkant.
Vi nöjer oss inte – vi vill mer.

KOMPETENS

Vi använder utbildning som driv för att människor och företag ska växa. Genom att samla näringsliv, akademi, offentliga aktörer, civilsamhälle och medborgare till en unik kraft stimulerar vi såväl spetskompetens som livslångt lärande.

Tillsammans skapar vi en stark utbildningskedja som både säkrar kompetens och får människor att växa.
Vi nöjer oss inte – vi vill mer.

LIVSKVALITET

Vi skapar möjligheter till ett gott liv i alla åldrar. Vi knyter samman stad och land för en enkel och nära vardag. Med gemensam kraft formar vi upplevelser och mötesplatser som berikar våra liv.

Tillsammans skapar vi ett tryggt Skövde där vi stärker livskvaliteten för oss själva och varandra.
Vi nöjer oss inte – vi vill mer.

Ledord

För att nå framgång inom våra fokusområden och uppfylla vår vision krävs hårt arbete. Våra ledord beskriver hur vi ska agera för att lyckas.

**KRE-
ATIVT**

Vi tänker nytt, hittar oväntade lösningar och skapar nya samarbeten.

**NY-
FIKET**

Vi lyssnar aktivt och lär av andra.
Vi testar, utvärderar och utvecklar.

**MOD-
IGT**

Vi satsar, tar ledningen och delar med oss.

Bilaga 3 – Långtidsprognos

Investering 2025-2034 (mnr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Summa period
Inventarier	38	44	59	45	45	45	45	45	45	45	456
Fastighetsförvärv	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	400
Exploatering	24	42	5	16	-68	-77	3	-112	-164	-188	-520
Bostäder	65	60	36	61	-61	-63	17	-96	-149	-172	-303
Verksamhetsytor	-41	-18	-31	-45	-8	-14	-13	-16	-15	-16	-216
Investering inom exploatering	102	72	36	50	80	95	211	183	166	154	1 151
Gata, gatubelysning och park	82	79	49	56	79	84	205	191	174	162	1 162
VA (exkl överföringsanläggningar)	20	-6	-13	-6	1	11	6	-8	-8	-8	-12
Fiber	0	1	2	0	0	0	1	1	0	1	6
Infrastruktur	138	146	69	124	119	165	113	104	104	80	1 162
Tillväxt (förutsättning för exploatering)	50	66	14	36	39	61	39	30	30	0	365
Attraktivitet	21	13	13	21	8	38	8	8	8	8	141
Hållbara trafikslag	10	20	7	17	17	17	17	17	17	17	153
Trafiksäkerhet och framkomlighet	10	8	7	22	22	22	22	22	22	22	179
Övrigt	47	40	29	29	34	28	28	28	28	34	324
Verksamhetslokaler	323	273	77	287	312	225	155	57	100	39	1 848
Förskola	0	0	0	30	30	0	65	0	0	0	125
Grundskola	195	192	0	100	125	100	0	0	0	0	712
Gymnasie	2	0	0	100	153	0	0	0	100	0	355
Socialtjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Omvårdnad äldreomsorg	8	60	77	0	0	90	90	0	0	0	325
Omvårdnad bostad med särskild service	27	21	0	33	0	35	0	37	0	39	192
Medborgare och samhällsutveckling	91	0	0	24	4	0	0	20	0	0	139
Övriga investeringar	237	299	197	117	127	127	127	127	127	127	1 612
Taxefinansierad, VA & Fiber	119	108	114	102	88	98	88	91	96	91	992
Summa exploatering	24	42	5	16	-68	-77	3	-112	-164	-188	-520
Summa investering	996	982	592	765	811	794	779	647	678	576	7 619

Driftobjekt 2025-2034	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Summa period
Medfinansiering	2	18	9	3	3	107	3	3	3	0	150

Bilaga 4 – Leveransplan

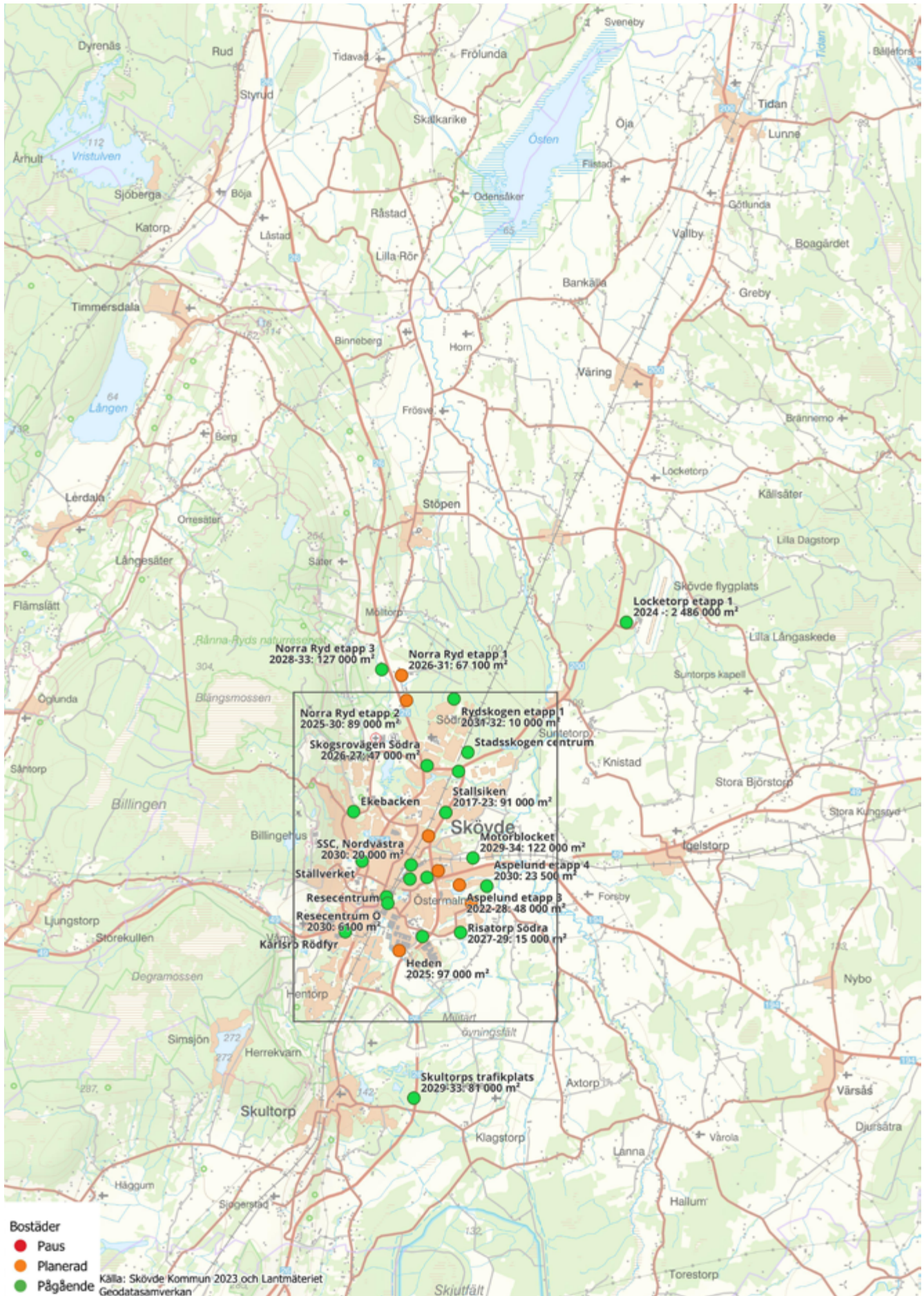
Leveransplan bostäder & verksamhetsmark	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Summa period
Bostäder (antal)	184	391	602	743	1 014	863	751	600	370	425	5 943
Enbostadshus	61	119	95	124	110	117	88	107	71	96	988
Flerbostadshus	123	272	507	619	904	746	663	493	299	329	4 955
Verksamhetsmark (kvm)	34 800	165 400	112 200	115 900	139 810	171 900	124 800	115 000	136 000	67 600	1 183 410
Verksamhetsområde	31 300	161 400	92 900	115 900	119 300	145 800	124 800	115 000	136 000	67 600	1 110 000
Industri	3 500										3 500
Detaljhandel		1 000	10 000								11 000
Kontor						26 100					26 100
Vård		3 000									3 000
Teknisk anläggning					20 510						20 510
Skola			9 300								9 300

Verksamhet	Innehåll	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	Totalsumma
Aspelund etapp 3	Verksamhetsområde				48 000											48 000
Aspelund etapp 4	Verksamhetsområde						23 500									23 500
Haganders väg	Industri	3 500														3 500
Hasslum Väster Kylaren	Tekniska anläggningar					20 510										20 510
Hasslum Väster Kylaren	Verksamhetsområde															0
Heden	Verksamhetsområde	97 000														97 000
Horsåsrandellen	Verksamhetsområde									23 000	20 000	20 000	27 000			90 000
Karlsro Rödfyr	Verksamhetsområde															0
Locketorp	Verksamhetsområde						50 000	50 000	50 000	65 000	25 000	25 000	25 000	75 000	2 121 000	2 486 000
Motorblocket	Verksamhetsområde					20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	22 600					122 600
Norra Ryd etapp 1	Verksamhetsområde		17 000	17 000	5 500	19 500	3 300	4 800								67 100
Norra Ryd etapp 2	Verksamhetsområde	5 000	15 000	20 000	25 000	20 000	4 000									89 000
Norra Ryd etapp 3	Verksamhetsområde				15 000	20 000	25 000	25 000	25 000	17 000						127 000
Resecentrum Östra	Kontor						6 100									6 100
Risatorp Södra	Verksamhetsområde			5 000	5 000	5 000										15 000
Rydskogen, etapp 1	Verksamhetsområde							5 000	5 000							10 000
Skogsrovägen Södra	Verksamhetsområde		25 000	22 000												47 000
Skultorps trafikplats	Verksamhetsområde					15 000	20 000	20 000	15 000	11 000						81 000
Skövde Science City nordvästra	Kontor						20 000									20 000
Skövde Science City, sydöstra	Detaljhandel			10 000												10 000
Skövde Science City, sydöstra	Skola			9 300												9 300
Skövde Science City, Tegelbruket	Vård		3 000													3 000
Skövde Science City, Tegelbruket	Detaljhandel		1 000													1 000
Stadsskogen centrum	Verksamhetsområde														1	1
Stallsiken Södra	Verksamhetsområde	11 300	7 700	28 900	17 400	19 800										85 100
Ställverket	Tekniska anläggningar															0
Timboholm Risatorp	Verksamhetsområde	15 000	25 700													40 700
Totalsumma		131 800	94 400	112 200	115 900	139 810	171 900	124 800	115 000	136 000	67 600	45 000	52 000	75 000	2 121 001	3 502 411

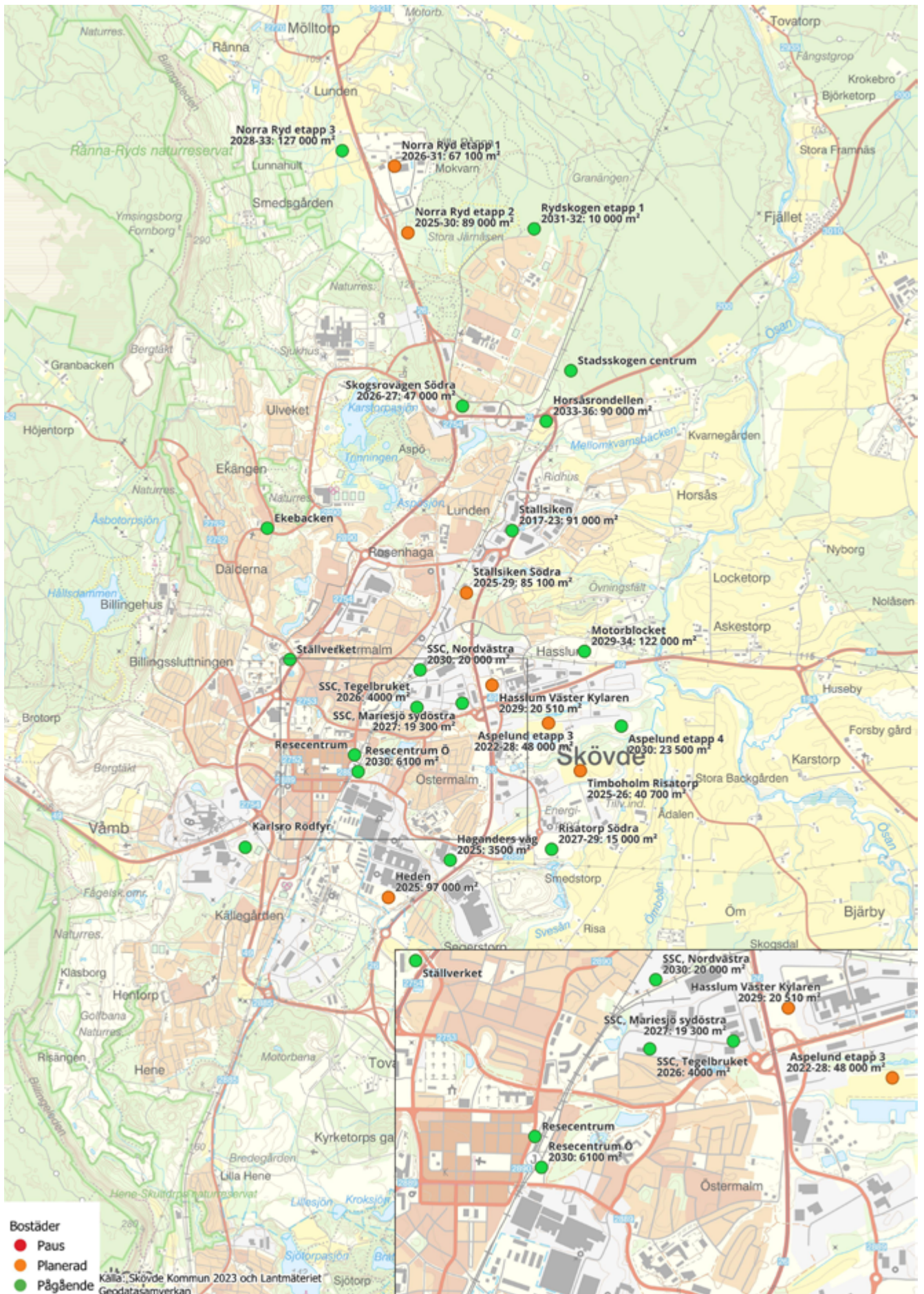
Bostäder	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	Total för perioden
Aftonpromenaden, Vårsås			1	1										6	8
Arenaområdet				70	50						75	75	75	225	570
Billingsryd											20	40	60	130	250
Björkebacken etapp 3	8	26	54	4	2										94
Björkebacken etapp 4				6	6	6	6	2	20	20	20				86
Commerce														30	30
Diana					45	75									120
Ekedal norra			59	57											116
Enbärsvägen, Våring			7		1		1		1		1		1	5	17
Eneborgsvägen, Vårsås														12	12
Fjället														26	26
Folkets Park														56	56
Glimmern			75	70											145
Hammaren, bostäder														450	450
Hasselbacken, etapp 4									5	10	15	15	10		55
Hasselbacken, etapp 3									5	10	8	2			25
Hasslum, etapp 4		6	20	19	20										65
Helenaskolan				50											50
Humlevägen		19	20												39
Kapellvägen	6														6
Kilbacken							48								48
Klasborg														246	246
Knistad etapp 2				18	26	26	12	20	22	24	12				160
Knistavägen, Igelstorp														30	30
Käpplunda 1				50	100	100	50								300
Lerdalavägen														18	18
LIS-område Lången, norra														25	25
LIS-område Lången, södra														10	10
LIS-områden vid Vristulven				2	2	2	4	4	4	4	4	4	4	1	35
Loringa, Skultorp														50	50
Mossagården				90	70										160
Norr Lerdalavägen				7	32	36	42	76	50	22					265
Norr om Horsåsvägen										11	10	5			26
Nykvärn söder Stöpen			4	4	4	4	4	4							24
Närlunda, Tidan		10				15								7	32
Ospecificerade bostäder i Skövde	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	42

Bostäder	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	Total för perioden
Ospecificerade bostäder utanför Skövde	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	210
Rydskogen, etapp 1								56	10	50	10	50	10	140	326
Rydskogen, etapp 2 (Norr Nyckelpigevägen)														200	200
Sandtorget														100	100
Sidensvansvägen, Lerdala	1			1			1			1			1	28	33
Simsjön norra														276	276
Simsjön södra														206	206
Skövde Science City, Bromsaren			70	100	60										230
Skövde Science City, nordvästra				25	50	127	50								252
Skövde Science City, Sydöstra			140		130	100									370
Skövde Science City, Marie-sjö övergripande							125	175	175	175	175	175	175	1 325	2 500
Skövde Science City, Tegelbruket		40	55	65	83	82	80								405
Snäckan				16											16
Sofiero, Skultorp										10	10	10	10	10	50
Stadshusparken														40	40
Stadsskogen centrum														300	300
Stadsskogen norr Törebodavägen														700	700
Stationsvägen, Igelstorp							11	5	5	5					26
Storegården					65	35									100
Södra IP					120	90	75	75	30						390
Södra Ryd, förtätning, Skövde Bostäder					75	75	75	75						150	450
Tallstigen, Stöpen	18														18
Timmervägen										60	35	35	35	35	200
Trädgårdsstaden, etapp 2	72	118	32												222
Trädgårdsstaden, etapp 3	54	77	26	30											187
Trädgårdsstaden, etapp 4	4	25	19	28	45										121
Trädgårdsstaden, etapp 5				10	10	10	90	85							205
Trädgårdsstaden, etapp 6														100	100
Ulvåker												1		9	10
Vadden		52													52
Vasaporten						62	48								110
Äppelbyn, Knistad			2	2											4
Östergårdsvägen, Igelstorp														16	16
Östra Skogen, Skultorp							11	5	25	5	20	5	5		76
Totalsumma	181	391	602	743	1 014	863	751	600	370	425	433	435	404	4 980	12 192

Bostadsprojekt i Skövde tätort

Bostadsprojekt i Skövde

Verksamhetsprojekt

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

